

NOVOBANSKÉ NOVINY

MESAČNÍK OBČANOV MESTA NOVÁ BAŇA A OKOLIA

Ročník XXVII.

Február 2018

Číslo 2

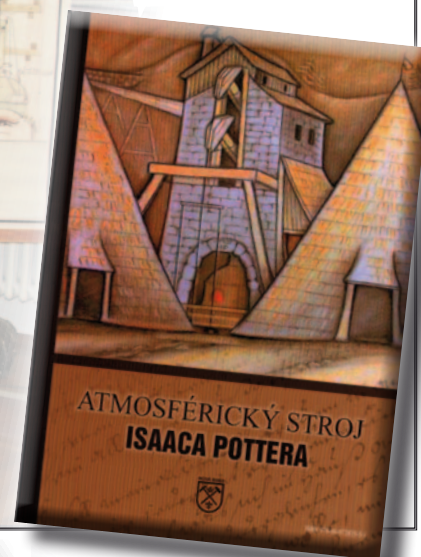
Cena 0,50

www.novabana.sk

Na besede s Novobančanom Petrom Kopernickým sa pokrstila kniha

viac na str. 20

Heligónkari na „Mašínuvačke u Peklušov“

viac na str. 2 a 3

Z čísla vyberáme

Vyhodnotenie
Amatérskej fotografickej
súťaže AMFO NOVÁ
BAŇA 2017

viac na str. 4

Zimný prechod
Pohronským Inovcom má
tento rok už 48. výročie

viac na str. 5

NOVOBANSKÁ KVAPKA KRVI
19. MAREC 2018 **ZUŠ NOVÁ BAŇA**

fotogaléria k článku zo str. 3 „Heligónkari na Mašínovačke u Peklušov“

Jana Polcová

HS REAX, Nová Baňa

Filip Valachovič a Dominika Králová,
Nová Baňa

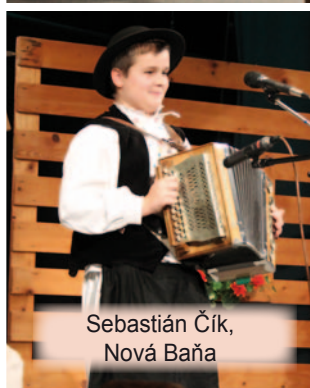
Daniel Štrba, Matúš Šipikal, Martin Holý,
Samuel Tužinský, Nová Baňa, Štále

Jozef Škvarka,
Nová Baňa, Bukovina

Vladimír Víglaský,
Nová Baňa

Sebastián Čík,
Nová Baňa

Vladimír Adamec,
Nová Baňa

Ladislav Skubeň, Sered'

Jaroslav Škvarka,
Nová Baňa, Bukovina

Dávid Adamec,
ZUŠ Nová Baňa

Štefan Bašovský,
Trnava

Miroslav Gužík,
Tekovská Breznica

Matthias Čík,
Nová Baňa

Herci Ľubica Budinská,
Cecília Tencerová a Peter Štrba

Pavol Rajnoha,
Malá Lehota

Ján Žabčík, Nová Bošáca
Vlasta Mudríková, Turzovka

Heligónkari na „Mašínuvačke u Peklušov“

Jozef Suchý, Nová Baňa

Michal Štaudner,
ZUŠ Nová BaňaJaroslav Petrinec,
Rimavská Sobota

V kine VATRA sa v sobotu, 27. januára 2018 uskutočnilo podujatie Novobanskí heligónkari. Beznádejne vypredané vstupenky na obe predstavenia hovoria za všetko, heligónkari v Novej Bani sú obľúbení a tešia sa všeobecnej priazni nielen domácich návštevníkov, ale aj širšieho okolia. O navodenie tej správnej nálady sa postarala HS REAX z Novej Bane, ktorá víta prichádzajúcich už vo vestibule kina VATRA.

Zvuk „stabiláka“, ako aj scéna na javisku naznačovali, že téma, tohto v poradí už 34. ročníka Novobanských heligónkarov sa bude niesť v duchu žatvy, najdôležitejšej práce štálskych gazdov počas leta. A to už prítomných v hľadisku vtiahla do atmosféry „mašínuvačky u Peklušov“, scénka, odohrávajúca sa na javisku v podaní Cecilie Tencerovej, ktorá je zároveň aj autorkou scenára a hercov Ľubice Budinskej a Petra Štrbu. Podujatím nás sprevádzala Mgr. Jana Polcová.

A keďže mašínuvačka nebola len o ťažkej práci a gazdovstvom sa nerozliehal len „stabilák“, ale aj krásny zvuk heligóniek a spev, počas oboch predstavení sa na javisku vystriedalo 24 heligónkarov všetkých generácií z rôznych kútov Slovenska. Z našich domácich, sme si vypočuli Jozefa Suchého, Vladimíra Víglaského, Jozefa a Jaroslava Škvarku, Vladimíra Adamca, Matthiasa a Sebastiana Číka, mladých heligónkarov so Štálov, Matúša

Pavel Liska,
Dolná Strehová

Miloš Dubovský, Belu

Šipíkala, Daniela Štrbu, Martina Holého, Samuela Tužinského a ZUŠ v Novej Bani reprezentovali Dominika Králová, Filip Valachovič a Dávid Adamec. Ďalej sme medzi nami privítali Jaroslava Petrinca z Rimavskej Soboty, Pavla Lisku z Dolnej Strehovej, Vlastu Mudríkovú zo Skalitého, Jána Žabčička z Novej Bošáče, Ladislava Skubeňa zo Sereďe, Štefana Bašovského z Trnavy, Miroslava Gužika z Tekovskej Breznice, Miloša Dubovského z Beluje, Pavla Rajnohu z Malej Lehoty a Michala Štaudnera z Vyhieň.

Naše poďakovanie patrí všetkým heligónkarom, za to, že prijali naše pozvanie, ako aj ostatným účinkujúcim na tomto podujatí.

A na záver len toľko, tešíme sa opäť o rok, kedy sa na tomto podujatí stretne už po 35-krát.

Dagmar Lachká,
MsÚ, odd. kultúry a informácií
foto: **Mgr. Andrea Šipíkalová**

Zasadnutie mestského zastupiteľstva z dňa 1. februára 2018

schválilo:

- Investičný zámer – kúpu obecných nájomných bytov v bytovom dome „KBV Hrádza BD A2 Nová Baňa“ v počte 39 b. j. na základe Zmluvy o budúcej kúpnej zmluve od spoločnosti ELLIO spol. s. r. o., Novozámocká 242, Nitra; spôsob financovania kúpy obecných nájomných bytov v bytovom dome stavby „KBV Hrádza BD A2 Nová Baňa“ a zmenu počtu bytov z 36 b. j. na 39 b. j.,

- Návrh jednorazovej odplaty za zriadenie vecného bremena na nehnuteľnostiach vo vlastníctve mesta Nová Baňa – na základe predloženého geometrického plánu a znaleckého posudku,

- Spôsob prevodu a prevod zámenou nehnuteľností medzi Mestom Nová Baňa a Vladimírom a Máriou Pajerskou, Kamenárska 1106/64, Nová Baňa, a to pozemok mesta Nová Baňa parc. č. 5138 o výmere 1495 m² a pozemok parc. č. 1699/1 o výmere 1253 m² za pozemok vo vlastníctve Vladimíra a Márie Pajerskej parc. č. 1861 o výmere 3550 m² a pozemok parc. č. 1167/7 o výmere 953 m²,

bez finančného vyrovnanja, nakoľko výmera zamieňaného pozemku v prospech mesta Nová Baňa je o 624 m² väčšia. Výkon týchto uznesení bol potvrdený v zmysle § 13 ods. 7 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien.

Mestské zastupiteľstvo mesta Nová Baňa schválilo:

- poskytnutie dotácie pre:
  - Stolnotenisový klub Nová Baňa vo výške 3.600 eur,
  - Mestský futbalový klub Nová Baňa vo výške 20.000 eur,
  - ŠK KARATE Nová Baňa vo výške 8.000 eur,
  - Tanečno-športový klub TIFFANY Nová Baňa vo výške 4.900 eur,
  - SKI TEAM Nová Baňa vo výške 2.850 eur,
  - Háj, občianske združenie vo výške 2.000 eur.

Úplné znenie uznesení je zverejnené na úradnej tabuli mesta Nová Baňa a tiež na internetovej stránke mesta www.novabana.sk.

Marta Müllerová

folklórny súbor
Háj

AJ VĎAKA VAŠIM 2% Z DANE
MÔŽEME PRINÁSAŤ ĽUĐOM
BANÍCKE TRADÍCIE A
RADOSŤ Z FOLKLÓRU.

ĎAKUJEME!

Prispieť môžete aj vy venovaním 2% dane
Občianskemu združeniu Háj,
Záhrebská 10, 968 01 Nová Baňa,
IČO 48484571.

Podpora projektu futbalovej infraštruktúry

V meste Nová Baňa pôsobí Mestský futbalový klub Nová Baňa, ktorého tradícia sa začala v roku 1912. Futbalový klub využíva areál štadióna na tréningové činnosti, zápasové činnosti, rekreačný futbal a relaxačný pobyt fanúšikov pri akciách. Prevádzku a starostlivosť zabezpečujú Technické služby mesta Nová Baňa, ako príspevková organizácia mesta.

Mesto Nová Baňa sa uchádzalo o finančné prostriedky vo výzve Slovenského futbalového zväzu na predkladanie žiadostí o finančný príspevok v rámci projektu podpory rekonštrukcie a výstavby futbalovej infraštruktúry. Zámerom výzvy bola finančná podpora futbalovej infraštruktúry, ktorú využívajú pre svoju tréningovú prípravu a zápasovú prax mládežnícke družstvá. Projekt mesta - zavlažovací systém pre tréningové ihrisko - bol úspešný a získal podporu vo výške 10 000 eur, pričom spolufinancovanie mesta je vo výške 3 500 eur. Realizácia sa uskutoční na jar 2018.

Cieľom projektu je realizácia automatického zavlažovacieho systému pre tréningové ihrisko s prírodnou trávou. Projekt je zameraný na podporu zvýšenia kvality trávniku, ktorý bude rovnako kvalitný na celej ploche. Zavlažovací systém zjednoduší manipuláciu, ušetrí čas obsluhu, zlepši bezpečnosť pri práci, rovnomerne sa polejú jednotlivé úseky alebo vybrané časti plochy, čím sa dosiahne kvalita polievania i trávniku.

„Mestu Nová Baňa boli na športovú infraštruktúru poskytnuté aj prostriedky podľa Zmluvy o spolupráci a financovaní realizácie národného športového projektu výstavby, rekonštrukcie a dobudovania futbalovej infraštruktúry v meste Nová Baňa od Slovenského futbalového zväzu.“

MINISTERSTVO
ŠKOLSTVA, VEDY,
VÝSKUMU A ŠPORTU
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

„Mestu Nová Baňa boli na financovanie športovej infraštruktúry poskytnuté finančné prostriedky zo štátneho rozpočtu.“

PhDr. Lenka Bieliková,
projektová manažérka

U P O Z O R N E N I E

Mestský úrad, Oddelenie výstavby, životného prostredia a správy mestského majetku v Novej Bani, upozorňuje občanov

na uzávierku miestnej komunikácie Bukovina na úseku cca 200 m vo vzdialenosti približne 300 m od križovatky s cestou III. triedy smerujúcou na Veľkú Lehotu z dôvodu realizácie ťažby lesných porastov na okolitých lesných pozemkoch.

Ťažba bude prebiehať v období od 8. januára 2018 do 31. marca 2018 počas pracovných dní, uzávierka bude nepravidelná v čase nevyhnutnom na nakládku a odvoz drevnej hmoty (časový interval cca 10 min.). Práce budú vykonávané tak, aby doba dopravného obmedzenia trvala čo najkratší čas. V čase uzavretia miestnej komunikácie bude použité prenosné dopravné značenie a doprava bude riadená regulovčikmi.

Vyhodnotenie Amatérskej fotografickej súťaže AMFO NOVÁ BAŇA 2017

V druhom novoročnom týždni 10. januára sa vo vestibule kina Vatra stretli amatéri fotografií na vyhodnotení XXIV. ročníka súťažnej amatérskej fotografie AMFO Nová Baňa 2017. Osem autorov vystavovalo 45 farebných fotografií na témy – život a ľudia v našom meste, príroda a turistické centrá mesta a okolia, kultúrne pamiatky v našom meste, ľudové tradície a zvykoslovie v meste a okolí a iné ľubovoľné tematické zameranie týkajúce sa nášho mesta.

Súťažné fotografie posudzovala odborná porota, ktorá pracovala v zložení: predseda poroty: Ing. Jozef Fašanga zo Zvolena, členovia: Silvia Datková a Bc. Ján Ďurovský. Prvé miesto udelila prvýkrát vystavujúcej autorky Soni Ďurkovej z Novej Bane, druhé a tretie miesto získali bratia Šutkovci, Ľuboš z Novej Bane a Štefan z Orovnice. Mimoriadne ocenenie od predsedu poroty a vecnú cenu získala Tatiana Marušková.

Hlasovanie o najkrajšiu fotografiu patrí k obľúbeným hlavne

medzi najmladšími návštevníkmi. V tomto ročníku hlasovalo 137 návštevníkov. Najvyšší počet hlasov získala fotografia s názvom Symfónia od autorky Soni Ďurkovej, ktorá následne vylosovala jednu z hlasujúcich návštevníkov (Silvia Konečná z Novej Bane), ktorá si na oddelení kultúry prevzala vecnú odmenu.

Finančné ceny autorom odovzdala viceprimátorka Natália Pinková.

Na záver sa konal odborný seminár pod vedením Ing. Jozefa Fašangu, ktorý je medzi našimi autormi veľmi obľúbený. Odborne posúdil fotografie, vyzdvihol kvality, citlivo vysvetlil niektoré chyby

v kompozícii u jednotlivých autorov a poprial im veľa tvorivých síl v ich krásnej záľube.

Helena Trajtel'ová
foto: Bc. Alena Jobbová

Koľko nás je?

Dlhoročný postupný klesajúci trend počtu obyvateľov nášho mesta pokračuje. K 31. 12. 2017 mala Nová Baňa 7099 obyvateľov prihlásených k trvalému pobytu, čo je v porovnaní s rokom 2016 o 54 obyvateľov menej.

Z celkového počtu obyvateľov mesta je viac žien, a to 3656, čím tvoria 51,5 % z celkového počtu obyvateľov. Muži sú trochu v menšine s počtom 3443, čím tvoria 48,5 % počtu obyvateľov.

Vlani sa k trvalému pobytu prihlásilo 90 občanov. Zároveň mesto opustilo a odhlásilo sa až 146 občanov, čo v celkových číslach znamená rozdiel 56 občanov.

Narodilo sa nám 81 najmenších obyvateľov mesta (o 20 viac než v roku 2016), z toho 35 chlapcov a 46 dievčat. Rodičia pri určovaní mena dieťaťa využili naozaj veľa možností. K najobľúbenejším menám, ktoré boli deťom zapísané do rodného listu patria – Dávid, Samuel a u dievčat

Tamara, Veronika, Lucia, Karolína. Našli sa aj menej frekventované mená ako Abigail, Ellie, Chiara.

V roku 2017 uzavrelo manželstvo 70 párov. Rozvodovosť sa v prechádzajúcom roku zvýšila, rozvedených bolo 13 manželstiev.

Jedným z dôvodov úbytku

obyvateľstva je aj vyššia úmrtnosť. V roku 2017 sme evidovali 79 úmrtí, čo je o 9 viac ako v roku 2016.

K záveru roka sme evidovali 34 občanov vo veku 90 a viac rokov. Priemerný vek obyvateľstva zostáva naďalej na hranici 41 rokov, pričom najstarší občan mesta sa v r. 2017

dožil veku 97 rokov.

Údaje o počte narodení, úmrtí, či počte uzavretých manželstiev nemusia byť konečné, nakoľko nemáme prehľad o týchto udalostiach našich občanov, ktoré sa stanú v zahraničí.

Erika Galbavá

Prehľad za rok 2017

	Muži	Ženy	Spolu
Stav k 1. 1. 2017	3473	3680	7153
Narodení	35	46	81
Zomrelí	39	40	79
Priťahovaní k trvalému pobytu	39	51	90
Odstáňovaní z trvalého pobytu	65	81	146
Stav k 31. 12. 2017	3443	3656	7099

Zimný prechod Pohronským Inovcom má tento rok už 48. výročie

Turistické podujatie, ktoré patrí v našom regióne medzi najnavštevovanejšie, má svoj historický základ. Myšlienka jeho zrodu vznikla medzi pedagógmi novobanských škôl a Pionierskeho domu v roku 1970. Vo februári sa koná už 48. ročník.

Pred 73 rokmi sa pod Inovcom nelyžovalo. Končila sa najhroznejšia vojna v dejinách ľudstva, ktorá si aj

v našom regióne vyžiadala nemalé obete. Ďaleko od domova tu skončilo svoju životnú púť 82 bojovníkov rôznych národností. Zahynuli v boji pri prechode frontovou líniou, ale hlavne v ťažkých vlnách Hrona.

Bol trinásť február 1945. Asi deväťstočlenná skupina partizánov mnohých národností sústredená z pohorí Tribeč, Inovec a Vtáčnik do lokality Krtínová sa rozhodla prekročiť frontovú líniu, prebrodiť riekou Hron a pripojiť sa k oslobodzovacej armáde v Tekovskej Breznici. Mrazivý deň, asi meter snehu a v rozvodnenom Hrone plávajúce ľadové kryhy. Trasa pochodu viedla cez Loksovú lúku, Nemeckú Hutu, popri Orovnickom potoku k rieke Hron. Prechod cez riekou sa začal pred polnocou za stáleho ostreľovania nemeckými vojskami a na nevhodnom mieste.

V hlboké vode sa utopili aj bulharskí vysokoškólači, ktorým postavili pomník v Hronskom Beňadiku. Až po určitom čase ukázal miestny občan bojovníkom správne miesto používaného brodu. Celý priebeh prechodu cez rozvodnenú riekou priniesol veľa dramatických a tragických situácií a desiatky utopených bojovníkov.

Tento „pochod smrti“ úspešne absolvovali naši traja rodáci – Štefan Tužinský, pradeda lyžiarky Veroniky Zuzulovej, Ferdinand Pischl a Štefan Spurný, ktorý nás, ako posledný pamätník, opustil predvlani vo veku 92 rokov.

Na počesť pamätnej udalosti druhej svetovej vojny bolo postavených niekoľko pomníkov. Jeden z nich stojí od roku 1974 na hraniciach Banskobystrického

a Nitrianskeho kraja v lokalite Krtínová. Každý rok sa pri ňom v rámci prechodu Inovcom zastavíme a uctíme si pamiatku ľudí, ktorí v boji za slobodu neváhali v cudzom svete položiť vlastné životy.

Vďaka patrí pravidelným organizátorom podujatia – Centru voľného času, mestu Nová Baňa, organizácii Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov a Strednej odbornej škole, ktorá účastníkom spravidla víta malým občerstvením.

Pozvánka stráviť deň na čerstvom vzduchu v horách krásneho okolia Novej Bane a spomienka na hrdinov poslednej vojny je ponukou, ktorá sa neodmieta. Príroda má svoje čaro aj vo februári.

-juhr-

UPOZORNENIE

ZÁKONNÉ POVINNOSTI CHOVATEĽA ZVIERAT NA ÚSEKU VETERINÁRNEJ STAROSTLIVOSTI V ROKU 2018

Regionálna veterinárna a potravinová správa Žiar nad Hronom Vám z dôvodu informovanosti chovateľov predkladá informáciu o :

1. podmienkach udržiavania štatútu chovu úradne bez výskytu chorôb (je ňou včasné vykonanie profylaktických a diagnostických akcií v rámci VPO na rok 2018),
2. podmienkach pre pridelenie štatútu chovu úradne bez výskytu chorôb,
3. podmienkach premiestňovania zvierat na zabitie a na chov a produkciu.

So ZÁKONNÝMI POVINNOSŤAMI CHOVATEĽA ZVIERAT NA ÚSEKU VETERINÁRNEJ STAROSTLIVOSTI V ROKU 2018 sa chovatelia môžu bližšie oboznámiť na úradnej tabuli Mesta Nová Baňa.

Mesto Nová Baňa v zmysle § 52 zákona č. 563/2009 o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov zverejňuje zoznam daňových dlžníkov podľa stavu k 31.12.2017, u ktorých úhrnná výška nedoplatkov na dani z nehnuteľností, poplatku za komunálny odpad a dani za psa presiahla u fyzickej osoby 160 eur a u právnickej osoby 1600 eur.

Meno a priezvisko	Adresa	Výška daňových nedoplatkov
Adame Jozef	Šoltésovej 118, Považská Bystrica	363,47 €
Adamec Marek	J.Považana 2845/11-17, Žiar nad Hronom	166,92 €
Andrejková Monika	Nezábudková 810/24, Bratislava	191,83 €
Augustínová Jarmila	Partizánska 772/2, Nová Baňa	225,65 €
Baranec Daniel	Kamenárska 1048/16, Nová Baňa	512,38 €
Barbora Ľuboš, Ing.	Čierny lúh 1130/2, Nová Baňa	427,14 €
Benč Ivan	Sládkovičova 766/10, Nová Baňa	403,52 €
Bieliková Lenka	Nová Baňa	288,19 €
Bokníková Renata	Hronský Beňadik 310	1 327,74 €
Bratková Helena	Bukovina 3021, Nová Baňa	584,93 €
Brodziansky Róbert	Brehy 112	493,19 €
Budinský Róbert	Nábrežná 96/15, Nová Baňa	259,36 €
Drábiková Jana	Zlaté Moravce	213,99 €
Dunko Artúr	Pod Gupňou 841/9, Nová Baňa	197,31 €
Fabka Róbert	Májová 1200/15, Nová Baňa	264,22 €
Firák Vladimír	Spodná 1198/24, Nová Baňa	209,46 €
Firáková Mária	Spodná 1198/24, Nová Baňa	164,66 €
Forgáč Peter	Školská 45/8, Nová Baňa	164,66 €
Gábriš Marcel	Komárňanská 84, Iža	300,90 €
Galbavá Dominika	Štúrova 791/21, Nová Baňa	179,79 €
Gáľusová Zuzana	Nová Baňa	407,76 €
Gunda Ján - ROLLS	Hrabičov 255	323,76 €
Hlaváč Karol	Nová Baňa	252,85 €
Hložka Peter	Ulica J.Kréna 360/11, Nové Mesto nad Váhom	401,44 €
Holíy Viliam	Školská 46/20, Nová Baňa	1 611,38 €
Horniaková Ľubica	Kamenárska 1786/88, Nová Baňa	904,51 €
Hudecová Monika	Brehy 276	200,58 €
Chrappa Stanislav	Nábrežná 96/13, Nová Baňa	395,34 €
Jacko Jozef	Veľká Lehota 353	312,65 €
Jančíchová Darina	Borošova 325/3, Nová Baňa	821,77 €
Janiček Jozef	Nová Baňa	184,99 €
Ješíková Anna	Dostojevského rad 2543/1, Bratislava	170,71 €
Juhásová Alena	Mariánska 940/17, Nová Baňa	200,14 €
Kašša Michal	Švantnerova 169/21, Nová Baňa	163,75 €
Koniarová Andrea	Nová Baňa	1 202,46 €
Korbeľová Lucia	Cintorínska 106/18, Nová Baňa	329,38 €
Kovács Miroslav	Brezová 1078/15, Nová Baňa	572,53 €
Kováčiková Katarína	Cintorínska 125/49, Nová Baňa	513,46 €

Meno a priezvisko	Adresa	Výška daňových nedoplatkov
Kováčková Zita	Prestavky 264	202,62 €
Kópka Ján, Ing.arch.	Záhrebská 297/12, Nová Baňa	538,17 €
Králičeková Eva	Nová Baňa	247,95 €
Kráľová Alžbeta	Vršky 1017/11, Nová Baňa	415,54 €
Kráľová Mária	Vršky 1017/11, Nová Baňa	229,59 €
Kyseľ Juraj, Ing.	Štúrova 794/27, Nová Baňa	163,75 €
Kravec Juraj	Pod sekvojou 1892/19, Nová Baňa	270,18 €
Lacko Alexander	Nová Baňa	163,42 €
Letko Rudolf	Štúrova 787/14, Nová Baňa	329,38 €
Lichner Kamil	Nová Baňa	418,94 €
Lichner Roman	Školská 46/20, Nová Baňa	320,68 €
Lichnerová Mária	Nová Baňa	578,85 €
Lupták Milan	Švermova 862/4, Nová Baňa	327,46 €
Majerčíková Iveta	Nová Baňa	179,67 €
Maslen Roman	Nová Baňa	289,03 €
Matiašková Kristína	Štúrova 789/24, Nová Baňa	179,59 €
Maxinová Mária	Pod sekvojou 1707/27, Nová Baňa	219,50 €
Melicherová Janka	Nábrežná 1149/8, Nová Baňa	249,55 €
Mihalička Juraj, Ing.	Rekreačná cesta 6392/71, Nová Baňa	569,13 €
Michaleková Marianna	Nábrežná 1149/5, Nová Baňa	223,30 €
Michaličková Michala	Hostie 44, Hostie	316,47 €
Mikuláško Róbert	Nová Baňa	264,59 €
Mocpajchel Milan	Kamenárska 1098/36, Nová Baňa	356,11 €
Mocpajchelová Mária	Kamenárska 1098/36, Nová Baňa	398,08 €
Mucha Dušan	Nábrežná 97/16, Nová Baňa	1 060,61 €
Müller Róbert	Nová Baňa	554,04 €
Návarka František	Záhrebská 1576/58, Nová Baňa	2 001,77 €
Obertová Andrea, MUDr.	Rekreačná cesta 6831/69, Nová Baňa	753,34 €
Pacalaj Pavel	Podhorská 1461/17, Nová Baňa	750,55 €
Pilčíková Zuzana	Nová Baňa	320,22 €
Podhorcová Darina	Kamenárska 1124/11, Nová Baňa	349,37 €
Podráska Anna	Kozáková dolina 6282/33, Nová Baňa	519,06 €
Považanová Darina	Viničná cesta 6037/87, Nová Baňa	197,32 €
Profektuš Slavomír	Drevená 956/1, B.Štiavnica	1 598,54 €
Psoťka Ivan	Kozáková dolina 6282/33, Nová Baňa	163,75 €
Rákoczyová Marta	Nábrežná 97/16, Nová Baňa	430,23 €
Récky Karol	Nábrežná 98/17, Nová Baňa	162,67 €
Ridajová Berta	Brehy 518	312,06 €

pokračovanie zo str. 6

Meno a priezvisko	Adresa	Výška daňových neodplátok
Sajko František	Pražská 576, Suchdol nad Lužnicí	192,27 €
Sartolen Rudolf	Nová Baňa	764,81 €
Sedláková Patrícia	F.Kráľa 1526/65, Žarnovica	294,95 €
Sedliak Víglaská Viktória, Ing.	Bačova cesta 6878/11, Nová Baňa	1 465,74 €
Skoromaslejová Jana	Štúrova 794/25, Nová Baňa	719,83 €
Suchá Dana	Stará Huta 5045, Nová Baňa	188,03 €
Suchý Miroslav	Nová Baňa	195,77 €
Sušienka Miroslav	Stará Huta 5060, Nová Baňa	388,83 €
Šály Marián	Nová Baňa	249,75 €
Šály Miroslav	Chotár 4016, Nová Baňa	225,89 €
Šarközi Dušan	Borošova 325/3, Nová Baňa	197,46 €
Šarközi Jozef	Záhrebská 296/14, Nová Baňa	400,19 €
Šarközi Peter	Borošova 325/3, Nová Baňa	170,46 €
Šarköziová Elena	Záhrebská 2104/63, Nová Baňa	231,39 €
Šarköziová Miroslava	Partizánska 772/2, Nová Baňa	898,14 €
Šarköziová Nataša	Nová Baňa	815,56 €
Šarköziová Oľga	Moyzesova 958/24, Nová Baňa	622,17 €
Šarköziová Vladimíra	Borošova 325/3, Nová Baňa	500,83 €
Šarközy Karol	Partizánska 772/2, Nová Baňa	245,56 €
Šarközyová Gabriela	Záhrebská 277/74, Nová Baňa	542,17 €
Šarközyová Ina	Záhrebská 277/74, Nová Baňa	317,98 €
Šarközyová Monika	Nová Baňa	708,14 €
Šarközyová Vlasta	Záhrebská 277/74, Nová Baňa	457,20 €
Šoffa Ladislav	Dodekova 1282/54, Nová Baňa	587,14 €
Štrba Tibor	Nová Baňa	197,35 €
Šurková Leonarda, Mgr.	Vrícko 30	411,20 €
Šverma Ján	Nová Baňa	167,05 €
Tencerová Ladislava	Štúrova 789/24, Nová Baňa	921,56 €
Tisovský Maroš	Podhorská 632/6, Nová Baňa	161,75 €

Meno a priezvisko	Adresa	Výška daňových neodplátok
Tököly Igor	Kolibská cesta 6232/6, Nová Baňa	466,56 €
Tököly Maroš	Pod sekvojou 1707/27, Nová Baňa	184,64 €
Tökölyová Andrea	Ulička 353/3, Hronský Beňadik	377,25 €
Tökölyová Erika	Hlavná 27, Zlaté Moravce	168,74 €
Tökölyová Monika	Partizánska 772/2, Nová Baňa	888,68 €
Tužinská Eva	Štúrova 786/8, Nová Baňa	497,63 €
Tužinská Karin	Pod sekvojou 1707/27, Nová Baňa	207,72 €
Úrichová Petra	Nová Baňa	748,30 €
Uškrt Karol, ml.	Nová Baňa	202,91 €
Valach Stanislav, Ing.	Štúrova 789/30, Nová Baňa	183,74 €
Víglaský Jaroslav	Nábřežná 94/4, Nová Baňa	745,15 €
Víglaský Marek	Pod sekvojou 1343/37, Nová Baňa	203,07 €
Vinceová Andrea	Železničná 56, Hliník nad Hronom	284,79 €
Vo Thanh Chung	L.Štúra 14, Volkovce	250,18 €
Voros Karol, Ing.	Astronomická 11, Bratislava	428,15 €
Vozárová Alžbeta	Nová Baňa	448,27 €
Vozárová Lucia	Švantnerova 1183/7, Nová Baňa	494,37 €
Zápotočný Matej	Kamenárska 1430/6, Nová Baňa	2 540,76 €
Zúbek Slavomír	Nábřežná 96/10, Nová Baňa	319,68 €
Žigmund Peter	Brezová 1081/9, Nová Baňa	1 166,57 €
Žilková Marta	Štúrova 784/2, Nová Baňa	548,97 €
Caprin, s.r.o.	Poliačikova cesta 6467/6, Nová Baňa	6 199,80 €
Gufero-B, s.r.o.	Novozámocká cesta 3378, Komárno	2 544,19 €
"NEPI" spol.s ruč. obmedzeným	Kravany nad Dunajom 141	4 505,68 €
Nemocnica s poliklinikou, n.o.	Cintorínska 1676/20, Nová Baňa	1 998,50 €

Štatistické údaje za rok 2017

V matričnom obvode Nová Baňa sa v roku 2017 nenarodilo žiadne dieťa v domácom prostredí. Deti sa rodia v okolitých nemocniciach, nakoľko Gynekologicko-pôrodnické oddelenie NsP v Novej Bani bolo ku koncu roka 2007 zrušené.

Uzavrelo sa 49 manželstiev, z toho civilným spôsobom bolo 12 sobášov a cirkevným spôsobom bolo uzavretých 37 sobášov. Uzavreli sa dve manželstvá medzi našim občanom a cudzincom a päť manželstiev delegovaných iným matričným úradom, snúbenci mali trvalý pobyt mimo nášho mesta. Maloletí u nás manželstvo neuzavreli. Mimo obradnej siene

v priestoroch Drozdova boli za vlašajší rok 3 sobáše. Oproti predchádzajúcemu roku bolo uzavretých o 5 sobášov menej.

V sledovanom období zomrelo v našom matričnom obvode 60 občanov, z toho bolo 22 mužov a 38 žien. Priamo v Novej Bani zomrelo 23 občanov, v Brehoch 4, v Orovnici 2, v Rudne nad Hronom 2, v Tekovskej Breznici 29.

Narodenia a úmrtia sa porovnávať s predchádzajúcim obdobím nedajú, nakoľko deti sa rodia mimo nášho mesta a chorí občania, ktorí sú prevezení do okolitých nemocníc, zomrú tiež väčšinou v tom zariadení, kde ich prijmu, teda mimo nášho mesta.

Keď porovnáme uzatváranie manželstiev s rokom 2016, tak zistíme, že počet uzavretých manželstiev sa znížil o 5 sobášov. V roku 2016 to bolo 54 sobášov, v roku 2017 bolo len 49 sobášov. Počet úmrtí sa nám ale zvýšil o 25, z 35 v roku 2016 na 60 v roku

2017.

Do matričného obvodu patria okrem mesta Nová Baňa aj obce Brehy, Orovnica, Rudno nad Hronom a Tekovská Breznica.

Lubica Hanáková

Máte niečo na rováši?

Vo februárovom čísle Novobanských novín sa opäť budeme zaoberať ľudovou slovesnosťou. Zabudneme však na pranostiky a „na zúbok“ sa pozrieme prísloviám či porekadlám. Nebudeme však rozoberať ich jazykovednú stránku, ale zameriame sa na konkrétne slová. Priznajme sa, koľkí sme hneď v prvom momente vedeli, čo to ten „rováš“ je... A to je len jedno slovo z môjho „exkluzívneho výberu“ zastaraných slov používaných aj v dnešnej dobe.

Rováš sa vyskytuje v prísloviach, ako mať niečo na rováši, na vodu píše rováš, na druhého rováš robil, značí ti to na rováš či rováše ti na zadok narobím... Podľa frazeologického slovníka znamená toľko, že dotyčný sa niečím previnil a bude nasledovať trest. Veľmi jednoducho môžeme slovo rováš vnímať ako dlh alebo zárez. Všetko vyplýva z historického významu slova.

Rováš je ľudový spôsob vykonávania záznamu, ktorý spočíva v rôznych značkách alebo zárezoch na predmetoch – najčastejšie na drevenej paličke alebo doštičke. Takýto typ záznamov podľa mnícha Chrabra (žil v 9. storočí) používali už starí Slovania. Nemali písmo, ale počítali a veštili zárezmi.

Poznáme dva typy rováša – jednoduchý, pozostávajúci z jednej časti a zložitý, z dvoch do seba zapadajúcich častí nazývaný aj dvojitý či štiepený. Používali sa na evidenciu plnenia feudálnej renty poddaných, evidenciu inventára, dobytky, na rovášoch sa označovali aj odpracované šichty baníkov... Značili sa zárezmi typu I (jedna jednotka – pracovná, váhová, počtová), V (päť jednotiek), X (10 jednotiek). Zárezy na jednoduchých rovášoch boli iba na jednej strane a neposkytovali žiadnu záruku. Mohli byť zneužitú druhou stranou.

O čosi lepšie na tom boli majitelia dvojitých rovášov. Dali sa spojiť a záznamy sa vyrezávali na obe časti naraz. To znamenalo istý spôsob kontroly. Zárezy sa pri vyplácaní či vymáhaní museli po priložení presne zhodovať. Jednu časť vlastnil poddaný, baník alebo iný, druhú opatroval vlastník bane, zemepán.

Aby rováš splňal svoju úlohu, vyrábali sa z mäkkých druhov dreva, ako lieska, vrbá, topoľ či jedľa. Ľahšie sa tak do neho rezalo. Hoci kto nemohol tento zárez urobiť. Bol na to špeciálne určený panský úradník. Ten mohol oficiálne poveriť inú osobu na vykonanie tohto úkonu. Zúčtovanie sa robilo vždy na konci roka. Ak bolo všetko v poriadku, bola vyplatená taxa za robotu, alebo naopak, vrátené dlhy, rováš bol zničený. Širšie rováše sa ale používali znova po zarovnaní starých zárezov.

Od obsahu, ktorý sa na rovášoch značil, závisela ich dĺžka. Mohla sa pohybovať od niekoľkých centimetrov až po dva metre. Kratšie mohli byť iba čiastkovými alebo kópiou vybraného záznamu. To je prípad, kedy napr.

Jednoduchý rováš

zemepán prenajímal svoju pôdu viacerým roľníkom. Zemepán mal celý rováš, kým jeho nájomcovia si ho rozdelili podľa toho, koľko pôdy si prenajali. Malé rováše sa využívali aj pri plnení renty malej obce, kde jednotliví poddaní dostali len svoju časť rováša. Podobne to bolo aj pri pastieroch, ktorí mali malé čiastkové rováše a zemepán mal jeden dlhý, kde bol zaznamenaný celkový počet dobytky či oviec. Štiepené rováše mali dĺžku okolo 50 cm.

Rováše sa na evidenciu používali do 17. storočia, kedy ich vytlačila písomná evidencia. V 18. a 19. storočí sa ojedinеле používali v oblastiach, kde nevedeli písať. Evidencia na rovášoch bola jednoduchá a najväčším problémom bolo ich zneužitie.

Ešte pred I. svetovou vojnou rováše používali bačovania a najmä krčmári, ktorí hosťovi pijúcemu na dlh značili mieru vypitej pálenky.

Ďalším zaujímavým slovom je feruľa: byť pod feruľou, držať niekoho pod feruľou. Značí to o prísnom vychovávaní, byť prísny na niekoho. Toto archaické slovo označuje jednoducho palicu. Slúžila na podopieranie, na poháňanie dobytky, osobnú ochranu, meranie, trestanie, mala aj symbolicko-obradnú, zvykovo-právnú a upomienkovú funkciu. Feruľa alebo palica symbolizovala znak moci. Poznáme preto napr. richtársku či cechovú palicu, feruľu. Pri cechových schôdzkach, hostinách, na počesť nového majstra a inde mali obradnú funkciu. K cechovým insígniám patril okrem iného odznak cechmajstra v tvare lopatky – feruľa. Richtárske ferule symbolizovali právo a moc.

Rastie ako cesto na vahane, teda rastie rýchlo, príliš rýchlo pribúda. Kde vlastne? Vahan je drevená nádoba okrúhleho alebo oválneho tvaru s prečnievajúcimi okrajmi. Vyrábala sa najmä z topoľového alebo osikového dreva, niekedy sa plietla zo slamy. Sekerou sa vysekalo vnútro nádoby a korytárskou sekerkou, škobľou, sa vydlabalo a vyhladilo. Vonkajšie strany dostali svoj tvar vďaka obojručnému nožu. Vahany slúžili ako nádoba na múku, formovanie chlebového cesta pred pečením či ako nádoba na krmivo pre hydinu. Do ľudovej slovesnosti sa dostal aj v žartovnom spojení vahany vyškrabuje, alebo teda chrápe.

Za „mladšieho brata“ (alebo staršieho?) sedí ticho ako voš pod chrastou môžeme považovať výraz sedí ticho ako chrapeň na panvici. Je známe, že to znamená sedieť ticho bez pohnutia, zatajovať sa. Chrapeň je slovo z novobanského nárečia. Znamená múčnik z kysnutého cesta pražený na masli. Typická fašiangová pochúťka je v iných oblastiach volaná aj pampúch či krapeň.

Jeden čihi, druhý hota. Ani čihi, ani

hota. Jeden ľahá čihi a druhý hota. Týmto verziami sa dá vyjadriť to, že sa dvaja nezhodnú. Oba – čihi i hota – sú ich veľmi dôležitou časťou napriek tomu, že sú iba citoslovcami vyjadrujúce povely pre kone. Čihi pobádať kone, aby išli doľava, hota doprava. Tieto dve slová sú pravdepodobne prebrané z francúzštiny, ale nie doslovne, len ako vhodný povel.

Slovo fergo je maďarského pôvodu a znamená ozdabu z pier na klobúku, v prenesenom výraze samotný klobúk. Do ľudovej slovesnosti sa dostalo v spojeniach mať pod fergom a už je pod fergom. Ak je niekto pod fergom, má pod čapicou a je skrátka opitý.

Toľko snehu napadlo, že ho bolo až po pavúz. Tak sme si mohli minulý rok povedať... Dnes si ozrejmime jedine to, čo to ten pavúz je. Slovo pavúz pochádza zo spíškého nárečia, ale známe je na celom našom území. Je to hrubšia žrd, ktorou sa upevňoval náklad na voze pomocou retiazky alebo povrazu. Mať niečoho pod pavúz znamená mať niečoho veľa.

Slovo prieloh zo slovného spojenia ležať prielohom, ostávať bez využitia, úžitku, znamená úhor, neobrobenú pôdu, ktorá rok odpočíva. Preto sa hovorilo aj, že po prielohoch chodí psota do dediny. Existencia úhoru bola dôsledkom trojpoľného typu poľnohospodárstva, kde bolo pole rozdelené na tretiny, pričom každý rok sa obrobila len jedna časť. Vďaka tomu vznikol aj termín uhorský rok – čo je doba troch rokov, za ktorú sa úhor, vystriedal na každej časti.

Vo výraze oči ako na rázsochách zaujme rázsocha. Rázsocha je vidlicovito rozrastený konár alebo kmeň, tiež nástroj upravený z tohto konára. Príslovie upozorňuje na jeho tvar a značí mať s veľkým záujmom otvorené, pozorné, ostrážité oči.

Také trochu známejšie je slovo sára. Nie, nepomýšľala som sa, netreba ho písať s veľkým „S“. Sára nie je len ženské meno, ale aj horná časť čižmy obopínajúca lýtko. Dostalo sa do rečení: kto zodral opátky, musí sa uskromniť, srdce mu spadlo za sáru (zľakol sa, stratil odvahu), má rozum v sáre (je hlúpy), leje mu do sáry (je v zlom, nepríjemnom položení) a iné.

Gazdovať zo šaffa do šechtára predstavuje zlé, nešikovné hospodárenie. Šafel, v našej oblasti šiaf, je väčšia okrúhla drevená nádoba s drždami slúžiaca na napájanie hospodárskych zvierat, šechtár, žochtár, zase drevená alebo kovová nádoba s jedným uchom na nadojené mlieko.

Posledné príslovie z výberu znie: Vajatali hory, porodili myš. Podľa Krátkeho slovníka slovenského jazyka slovo vajatať znamená bližieť sa k pôrodu, resp. rodiť v bolestiach, v

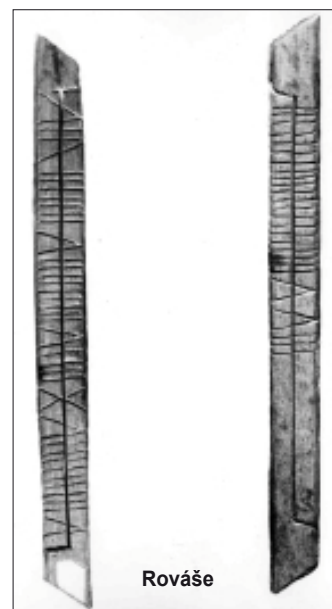
Šafel

Šechtár

Vahan

Rováše

druhom význame váhať, tápať. No a príslovie opisuje situáciu, kedy sa urobi veľa rozruchu pre bezvýznamnú vec.

Tento článok dokazuje, že slovenčina je bohatý jazyk. Veľa slov sa stráca po príchode nových, veľa slov nemá viac čo pomenúvať. Ostávajú večné v krátkych výrazoch ľudovej slovesnosti.

Mgr. Katarína Stredáková,
Pohronské múzeum v Novej Bani

„Umelecké remeslo od praveku po súčasnosť“

Pohronské múzeum
v Novej Bani

V Pohronskom múzeu v Novej Bani sa vernisážou dňa 30. januára 2018 sprístupnila

výstava „Umelecké remeslo od praveku po súčasnosť“, ktorú pripravili študenti a pedagógovia Súkromnej strednej umeleckej školy v Hodruši-Hámroch. Na základe podkladov z Archeologického múzea SNM v Bratislave vyrobili originálne repliky predmetov používaných v dobách dávno minulých. Na výstave sú predstavené repliky Keltského meča, Čakanského vojaka, Kňažnej z Dedinky, Keltské a Slovanské šperky... Návštevník tak môže na výstave porovnať originálne artefakty s dielami študentov. Výstava poukazuje na precízne spracovanie replík tisíce rokov starých artefaktov a dokazuje, že umelecké remeslá môžu napomôcť aj v oblastiach múzejníctva a archeológie.

Mgr. Jana Potocká,
Ing. Dušan Zliechovec
foto: Bc. Katarína Bánfalviová

POZÝVAME VÁS NA JEDINEČNÉ VYSTÚPENIE

KOLLÁROVCI®

Neúprosný čas

Kultúrny Dom v Hronskom Beňadiku
6. apríl 2018 o 18.00 hod.
vstupné 16 €

Vstupenky si môžete zakúpiť v Obecnom úrade v Hronskom Beňadiku, kontakt: 045/6893 230

www.kollarovci.sk

BBSK - POHRONSKÉ MÚZEUM NOVÁ BAŇA

NACHÁDZANIA

AUTOŘSKÁ VÝSTAVA MICHALY LENČOVEJ
OBRAZY A VÁZY

9. 2. - 29. 3. 2018

VERNISÁŽ - 9.2. // 18:00

Oblasťná organizácia cestovného ruchu Región GRON

Pozývame k nám turistov osobne na veľtrhoch turizmu

Január sa celý niesol v duchu veľtrhov. Oblasťná organizácia cestovného ruchu Región GRON sa zúčastnila ako spoluvystavovateľ na veľtrhu GO Regiontour 2018 v Brne. Naš pult susedil s blízкими kúpeľmi Turčianske Teplice, Dudince a Piešťany a s Múzeom vo Sv. Antone. Veľtrh bol otvorený od štvrtka 18. 1. do nedele 21. 1. 2018. Ako sme zistili, českí turisti milujú hory, turistiku a spoznávanie historických pamiatok, navyše, častokrát hľadajú nové miesta pre svoje výlety než už poznané Tatry a Slovenský raj. Navyše, vzdialenosť z Moravy a Čiech tiež nepôsobila ako prekážka, ktorá by im bránila v návšteve. Novým produktom v regióne bola Rozhľadňa Háj v Novej Bani a Bikecentrum Drozdovo. Zároveň sme prezentovali kalendár podujatí na sezónu 2018 a novú spoločnú turistickú brožúru a mapu Regiónu GRON. Našu

účasť na veľtrhu GO Regiontour 2018 v Brne finančne podporilo Ministerstvo dopravy a výstavby SR, ktorému ďakujeme, podobne ako aj domácim partnerom podporujúcim našu činnosť.

Posledný januárový víkend sme strávili v Bratislave na ITF SlovakiaTour v stánku Banskobystrického samosprávneho kraja ako jeden zo spoluvystavovateľov. Našími susedmi boli regióny OOCR Turistický Novohrad a Podpoľanie a OOCR Horehronie, Regionálne produkty z regiónov BBSK či pivovar Urpiner. BBSK aktualizoval vizualizáciu stánku a priamo za nami sa týčila veľkolepá fotografia katedrály v Hronskom Beňadiku. Výstava bola spojená s obľúbeným veľtrhom Danubius Gastro a so sprievodnými veľtrhmi Poľovníctvo a oddych, Wellness a Fitness. Veľtrh ITF SlovakiaTour je najväčším veľtrhom cestovného ruchu na Slovensku a patrí medzi najvýznamnejšie podujatia v strednej Európe. Veľtržné podujatie navštíví každoročne okolo 70-tisíc návštevníkov. Za priznanie do spoločného stánku ďakujeme Banskobystrickému samosprávnemu kraju.

Mgr. Žofia Hanusová,
Región GRON

BANSKOBYSŤRICKÝ
SAMOSPRÁVNÝ KRAJ

Lesnícke zaujímavosti v Regióne GRON

Čo nové sa v lesoch dozvieme?

Mnohí možno ani netušia, koľko lesníckych zaujímavostí ponúka náš región. To, že ich tu máme niekoľko, sa návštevníkom rozhodli priblížiť pracovníci Lesov SR z Odštepného závodu Žarnovica. V minulom roku prostredníctvom 9 nových informačných tabulí predstavili zaujímavé lokality nielen v našom regióne, ale aj mimo neho.

Závod a jeho lesy patria k najstarším územiám v zozname štátnych lesov. Dôležitá je jeho bohatá história, ktorú lesníci opísali v jednom z bannerov pri Odštepnom závode Žarnovica. Významnou lokalitou na území Regiónu GRON je Národná prírodná rezervácia Vtáčnik, chránené územie s pestrou ukázkou fauny a flóry s najvyšším vrcholom Vtáčnik (1345,8 m. n. m.). Návštevníkom viac o ňom povedia 2 nové panely: jeden približuje Kaplnku Javorínka postavenú v horách pri obci Kľak. Turistom je dostupná žltým chodníkom z obcí Kľak a Ostrý Grúň, ale aj odbočením z Ponitrianskej magistrály. Druhý panel pribudol na východnej strane Vtáčnika, pod vrcholom

pri Voznici popisujú 2 infotabule. Spomenúť treba vzácny exemplár sekvojovca mamutieho na Slavkove, chránené územie Kojatín vyznačujúce sa charakterom pralesa či muflóni zverník Rychňava. Neďaleko obce Repište sa nachádza PR Kamenný jarok aj Pustý hrad (Sklenoteplický, Červený hrad). Tieto a ďalšie lokality popisuje infopanel umiestnený pri vstupe do Sklenoteplickej doliny od Hliníka nad Hronom. Za hranicami Regiónu GRON návštevníka môžu zaujať napríklad aj infotabule o Trati mládeže, o území Kremnického pohoria a o Veľkej Pažiti pod Vtáčnikom v Prochotskej doline.

Ak sa chcete dozvedieť viac o lesnom prostredí a práci lesníkov na území OZ Žarnovica, stačí využiť možnosť ubytovania v jeho chatách, ktoré pripomínajú klasické horárne alebo navštíviť jeho pracoviská, kde sa môžete stretnúť aj s lesníckymi informačnými kancelármi. Kontakty nájdete na <http://www.lesy.sk/> v časti odštepných závodov.

Bc. Mária Sitárová, Región GRON

Drevené búbky pre vtáctvo od milovníka prírody

Prácu Lesov SR dopĺňa dobrovoľník Štefan Zúbek z Kľaku. Spočiatku pomáhal pri ochrane vzácnej rastliny vachty trojlístej, ktorá sa vyskytuje na Ivanovom salaši. Pri práci doma v záhrade osadil niekoľko vtáčích búdok a onedlho už nemal problém so škodcami, ktorí by ničili jeho úrodu. Pri potulkách lesom aj s vnučkou spozorovali, že medzi vtáctvom je dopyt po „bývaní“. A tak začal niekedy snáď pred 7 rokmi rozširovať osádzanie búdok aj v okolí. Obrátil sa na Lesy SR v Žarnovici, kde našiel podporu v rôznych formách, napríklad v materiálnej alebo v podobe povolenia vjazdu k odľahlejším miestam. Okrem osádzania búdok, ich aj kontroluje, udržiava a čistí. Pomáhajú mu pri tom najmä vnúčatá. Búbky nájdeme napríklad popri „štriečke“ od Hrabčova Pokutskou dolinou až k Partizánskej chate či okolo horárne v Megovej. Búbky osádzajú žlny, sýkorky, brhlíky, ale aj menšie sovy či datle. Veľkosťou otvoru vedia regulovať, aké druhy pozvú na zahniezdenie.

Výsledky svojej práce vidí jednak on sám v oživení populácie rôznych druhov vtáctva, ale aj pri čistení búdok, kedy zisťuje, že v zime poskytujú úkryt aj iným lesným zvieratkám, či už netopierom alebo drobným hlodavcom. Pri stretnutiach s turistami na Vtáčniku ho tí podobne všímaví potešili, že pri pravidelných vychádzkach spozorovali, že môžu zazrieť vtáky častejšie a občas aj nové druhy. Pekným zážitkom bolo, keď v lese stretol chlapca, ktorý si niesol domov búdku. Našiel ju spadnutú a rozhodol sa, že si ju vezme domov do záhrady. Tak si búdka našla svoje nové miesto a na pôvodné miesto doplnil p. Zúbek novú.

Dúfa, že svojou činnosťou pomôže lesom a prírode. Pokiaľ by bol záujem, bol by rád, keby sa podobná činnosť rozšírila aj medzi mladších, napríklad ak by školy podporili žiakov a spolu osadili niekoľko búdok aj pri školách či u seba doma. Rád im s tým pomôže.

Mgr. Žofia Hanusová, Región GRON
foto: Archiv Š. Zúbeka

„Digitálna garáž“

Spoločnosť Google Slovensko prináša projekt pod názvom Digitálna garáž, ktorého cieľom je podporovať rozvoj digitálnych zručností. Online rozsiahla vzdelávacia platforma Digitálna garáž je určená podnikateľom a firmám, ale najmä budúcim podnikateľom – študentom, ktorí by chceli zdokonaľiť svoje digitálne zručnosti pre budúce podnikateľské aktivity a rozvoj kariéry. Platforma obsahuje 89 jednoduchých a zrozumiteľných vzdelávacích videí a kvízov usporiadaných do 23 tém. Tie pomôžu študentom zorientovať sa v digitálnom svete – od zásad, ktoré má spĺňať dobrá webová stránka, cez typy ako začať s digitálnym marketingom či internetovým exportom, až po využívanie pokročilejších analytických nástrojov alebo optimalizáciu webovej stránky pre vyhľadávače. Úspešný absolvent celého kurzu získa od Googlu certifikát uznávaný organizáciou IAB Europe (Interactive Advertising Bureau), ktorý je potvrdením o dosiahnutí pokročilých zručností v oblasti online marketingu a ktorý môže pomôcť najmä študentom pri hľadaní zamestnania.

Nad programom prevzal záštitu podpredseda vlády SR pre investície a informatizáciu Peter Pellegríni. Ďalšími partnermi programu sú Ministerstvo práce, sociálnych

vecí a rodiny SR a Ministerstvo zahraničných vecí SR.

Partnerskými univerzitami sú Univerzita Komenského v Bratislave a Paneurópska vysoká škola, ktoré začlenili Digitálnu garáž do osnov marketingu. Nezisková organizácia Junior Achievement takisto začlenila Digitálnu garáž do svojich edukačných programov.

Aj naša škola využila túto možnosť a zapojila sa do uvedeného projektu. Úspešní absolventi získali certifikát od firmy Google:

Lubica Beňová IV. A
Sally Popracová IV. A
Petra Haringová IV. A
Slávka Kékešiová IV. A
Patrik Podrásky IV. A
Ján Hudec IV. A
Lea Haringová II. A
Anežka Šipikalová II. A
Kristína Miščíková II. A
Veronika Tencerová II. A
Simona Brodzianska II. A
Simona Harabová II. A

Certifikát možno získať do konca decembra, takže študenti prihláste sa a získajte nové vedomosti a zručnosti v oblasti online marketingu.

Ing. Erika Struhárová,
učiteľka odborných predmetov

Beseda o Regióne GRON

V rámci predmetov cestovný ruch a podnikanie v cestovnom ruchu sa v priestoroch našej školy uskutočnila beseda o regióne GRON. Privítali sme Mgr. Žofiu Hanusovú, výkonnú riaditeľku oblastnej organizácie CR Región GRON, ktorá nám odprezentovala daný región, vznik OOCR, logo, poskytla informácie o činnosti a aktivitách. Odporučila študentom najnavštevovanejšie lokality, porozprávala o podujatiach, ktoré OOCR zorganizovala.

Pozreli sme si aj stránku <https://www.facebook.com/regiongron>. Môžeme skonštatovať, že aj v našom malom regióne sú krásne a zaujímavé miesta, ktoré sa určite oplatí navštíviť.

Touto cestou sa chceme Mgr. Žofii Hanusovej poďakovať za ochotu a čas, ktorý strávila s našimi študentmi na tejto netradičnej hodine cestovného ruchu.

Ing. Mária Lenčová,
učiteľka odborných predmetov

Ekonomická olympiáda štartuje

SS Ekonomická olympiáda je celorepubliková súťaž v znalostiach z ekonómie a financií, ktorá je určená študentom stredných škôl. Cieľom Ekonomickej olympiády je vyhľadávať medzi slovenskými stredoškólakmi nadaných budúcich ekonómov a následne ich podporovať v rozvoji, vytvoriť im dobrý odrazový mostík pre ďalšie štúdium, prax a kariéru. Študenti môžu taktiež vyhrávať stáže a hodnotné ceny, ktoré Ekonomickej olympiáde poskytujú partneri projektu.

Otázky do súťaže a koncepciu Ekonomickej olympiády spoluvytvárajú ekonómovia a odborníci z Inštitútu ekonomických a spoločenských analýz (INESS), Českej národnej banky a Inštitútu ekonomického vzdelávania (INEV).

Ekonomická olympiáda je jednotná pre celé územie Slovenskej republiky a má formu súťažných kôl.

Školské kolo prebehne formou online testu, v krajskom kole budú študenti testovaní formou písomného testu, ktorý je zložený z otvorených a uzavretých otázok. Finále ekonomickej olympiády prebehne v Bratislave formou písomnej a následne ústnej skúšky. Zo 40 finalistov postúpi do užšieho výberu 10 najlepších, ktorí budú obhajovať svoje znalosti ústne pred odbornou porotou.

Ekonomickej olympiády sa môže zúčastniť každý študent strednej školy a otestovať si tak úroveň svojich vedomostí. Na Slovensku ide o prvý ročník tejto olympiády, využili sme túto príležitosť a zapojili sme sa do tejto zaujímavej aktivity aj my.

Ing. Erika Struhárová,
koordinátor Ekonomickej olympiády

Finančná olympiáda štartuje

SS Aj v tomto škol-askom roku spúšťa Nadácia PARTNERS už šiesty ročník finančno-vedomostnej súťaže s názvom „FINANČNÁ OLYMPIÁDA“ a to 20. novembra 2017. Študenti stredných škôl budú mať aj tento rok šancu preveriť si svoje finančné vedomosti, porovnať sa s rovesníkmi a získať cenné vedomosti využiteľné v praktickom živote. Počas doterajších piatich ročníkov sa do súťaže zapojilo viac ako 23 600 študentov a medzi nimi i študenti našej školy.

Súťaž bude prebiehať i tento rok v troch kolách. Prvé dve prebehnú formou online testu, tretie bude organizované prezenčnou formou. Finálové kolo bude koncom apríla 2018, kde si 20 najúspešnejších riešiteľov zmeria svoje sily. Bude sa konať v priestoroch nadácie PARTNERS v Bratislave. Traja najlepší riešitelia finálového kola získajú:

1. miesto – MaBook pre študenta a 2000 euro pre školu
2. miesto – iPad Mini pre študenta a 1000 euro pre školu
3. miesto – iPod Nano pre študenta a 500 euro pre školu

Do súťaže sa môže zapojiť každý študent strednej školy na Slovensku a otestovať si tak úroveň svojich finančných vedomostí. FINANČNÁ OLYMPIÁDA je jednou z aktivít, ktoré Nadácia PARTNERS realizuje pod hlavičkou edukatívneho projektu Deň finančnej gramotnosti, ktorého cieľom je zvyšovať finančné povedomie Slovákov. Je veľmi dôležité podchytiť finančné vzdelávanie už u mladých ľudí, aby sa naučili robiť správne finančné rozhodnutia pri riadení svojich financií.

Tak, ako minulý školský rok, aj teraz sa naši študenti pridávajú k tejto zaujímavej iniciatíve a overia si svoju finančnú gramotnosť.

Ing. Mária Lenčová,
koordinátor finančnej gramotnosti

Projekt Vianočná pošta

Do výzvy „Spravme Vianoce neznámym starým“ sa zapojila naša škola ešte koncom mesiaca november. Triedne učiteľky I. A, I. C a II. N zaregistrovali svoje triedy a začiatkom decembra im boli doručené adresy starých v Domovoch dôchodcov. Žiaci spolu so svojimi triednymi učiteľkami zhotovili nádherné vianočné pozdravy, ktoré mali potešiť a spríjemniť Vianoce starým v Domovoch dôchodcov. Vznikla tak nielen krásna kolekcia Vianočnej pošty, ale aj skupinka ľudí, ktorí majú chuť robiť radosť ostatným. Táto krásna myšlienka nás veľmi oslovila a určite sa do tejto výzvy zapojíme aj o rok.

Ing. Erika Struhárová,
učiteľka odborných predmetov

Arteterapeutická konferencia Svetlo a tieň – arteterapia v procese socializácie

Zamestnankyne Mgr. Bezkorovajna Svetlana a PhDr. Průčková Hirjáková Antónia zastupovali zariadenie DSS Hrabiny Nová Baňa na Celoslovenská arteterapeutická konferencia organizovaná OZ Terra Therapeuticou.

Odbornou garantkou konferencie bola prof. PaedDr. Jaroslava Šicková – Fabrici, akad. Soch., PhD., zakladateľka arteterapie na Slovensku, medzinárodne známa a uznávaná odborníčka, ktorá ako sochárka pracuje s hlinou a kameňom a ako arteterapeutka s ľudskou dušou. Patrí k priekopníčkam tejto alternatívnej liečebnej metódy na Slovensku a má s ňou pozoruhodné výsledky.

Konferencia sa niesla v duchu zadenovania vzdelávacích štandardov a kompetencií arteterapeutov a arteterapeutiek pri práci s deťmi a mládežou, dospelými a seniormi.

PhDr. Antónia Průčková Hirjáková,
vedúca úseku výchovy a práce s klientmi s poruchou autistického spektra

Krst knižky Julky Pinkovej

Hotel Kaskády sme navštívili vo štvrtok, 21. decembra 2017. Počas Vianočného koncertu žiakov a pedagógov konzervatória a ZUŠ Pink Harmony naša klientka Julka Pinková totiž pokrčila svoju už v poradí piatu knižku pod názvom Najlepšie príbehy. Julke ďakujeme za pozvanie a tešíme sa, že máme medzi sebou takúto úžasnú spisovateľku. Vďaka patrí aj za prekrásny Vianočný koncert, ktorý bol neskutočným vyvrcholením predvianočného obdobia.

Mgr. Hudecová Milena

Zimné radovánky

Konečne je to tu, začal padať prvý snežik a klienti Hrabín sa mohli začať tešiť. Ráno sme sa všetci prebudili do krásne snehom pokrytého prostredia. Všetci sa náramne potešili a začali vískať samou radosťou, že sa môžeme oddávať zimným hrám a radovánkam. Prišlo to trochu neskôr, ako sme všetci dúfali, ale predsa je to tu a my sme mohli vybrať sane a boby. Teplo sme sa obliekli a rezkým krokom sa ponáhľali užiť si to, čo nás vonku čakalo.

No začali sme zrezka, a to guľovačkou, naháňali sme sa po areáli a každý sa snažil zasiahnúť toho druhého čo najviackrát. Postupne sa vytvorili tímy a spojili sme tak naše sily v záujme vyhrať spomínaný boj. Všetci sme sa výborne zabávali a smiech a džavot sa rozliehal okolím. Onedlho sme skončili náš boj a uzavreli prímerie, no nik nevie na ako dlho, pravdepodobne zas do prvej hodenej guli. Začali sme sa teda sánkovať a bobovať. Najskôr každý sám a potom si už každý našiel kamaráta a spolu tak zdolávali náš kopec a nechýbali ani najrôznejšie kúsiky našich klientov.

Začalo sa stmievať, a tak sme sa vybrali do tepla našich oddelení. Boli sme mokří a vymrznutí, ale s úsmevom na tvárach a výborným pocitom zo skvele prežitého dňa v kruhu našich kamarátov. Určite si to čoskoro zopakujeme, len dúfame, že nám sneh vydrží aj naďalej.

Peter Štrba,
ISR

Týždeň s „Mášou a Medvedom“

My v našom zariadení sme si užívali ku koncu minulého roka týždeň s „Mášou a Medvedom“, malou nezbednicou, ktorá stvára rôzne pestvá. Naši klienti si počas týždňa s Mášou a Medvedom vypočuli rôzne veselé príbehy, nakreslili pekné obrázky, vyriešili rôzne hlavolamy a snažili sa vymyslieť niektorým príbehom vlastné ukončenie. Za snahu boli odmenení sladkou odmenou. Týždeň sa nám vydaril a všetci sa už tešíme na darčeky, ktoré si nájdeme pod vianočným stromčekom a tiež aj na nové príbehy s Mášou.

Anna Gajdošová,
Mgr. Martina Janesová

Z gymnaziálnych lavíc-nelavíc

Ani sme sa nenazdali a január je za nami. Niekedy, vlastne vždy, čas beží oveľa rýchlejšie, ako by sme chceli a nestihneme veci, ktoré by sme chceli. V decembri napríklad náš pravidelný príspevok, prípadní záujemcovia si ho môžu dodatočne prečítať na našej webstránke.

Osmičkový rok nám priniesol určite mnoho prekvapení a aj niekoľko športových vrcholov, my sme v olympijskom a športovom duchu hneď od jeho úvodu. Posilnili sme sa naň novoročným punčom a začali (niektorí aj nie) polročný finiš k lepším známkam, popritom sme odbiehali zbierať diplomy. V okresnom kole olympiády v anglickom jazyku zvíťazila Katka Ivanová v kategórii 1B a predstaví sa aj v krajskom kole, spoločne s Edom Datkom a Maťom Budinským v kategóriách 2A a 2B. Menej úspešná ako Katka bola Diana Valková, ale aj 5. miesto je pekné a vynahradiť si to spolu so sestrou Ramonou na okresnom kole matematickej olympiády - 1. a 3. miesto. Po 1. a 2. mieste v okresnom kole olympiády v nemeckom jazyku postúpili na kraj Maťo Papánek a Dávid Kováčik v kategórii 2A a Maťa Kamodyová a Dominika Muchová v kategórii 2B. Z okresného kola v stolnom tenise sa do krajského tentoraz prebojovali len chlapci, dievčatá skončili "až" druhé. Basketbalisti sa na regionálnom kole síce nedali zahanbiť, ale ich kvality nestačili na viac ako 3. miesto. Mirka Plešková sa ešte v decembri zapojila do súťaže Juvenes Translatores, najúspešnejší mladí prekladatelia sa následne zúčastnili seminára v Bratislave, kde bol jej preklad z anglického jazyka ocenený ako jeden z ôsmich najlepších spomedzi všetkých zúčastnených prác. V angličtine sa realizoval aj projekt Educate Slovakia - počas štyroch dní absolvovali všetky vyššie ročníky po 5 hodín s dvoma lektormi z Brazílie a Indonézie.

Opäť sme boli multi-kulti, prednášky a interaktívne workshopy boli rozhodne zaujímavé i poučné. A keďže sa fašiang krátil rýchlo, už v januári sme stihli Študentský ples aj Fašiangovú zábavu pre "rodičov a priateľov školy". Kto chce vedieť a vidieť viac, opäť odporúčame náš web www.gfsnbana.edupage.org.

Radovan Mádel,
GFŠ Nová Baňa

Fašiangová zábava

V priestoroch podniku Knauf Insulation sa v sobotu, 27. januára 2018 konala už takmer tradičná a stále viac obľúbenejšia

fašiangová zábava rodičov, učiteľov i priateľov Gymnázia Františka Švantnera v Novej Bani. Fašiangová muzika sa niesla v modernom i ľudovom duchu, ktorý podporil aj program

folklórneho súboru Háj pod vedením Mgr. Kataríny Búryovej. Okrem chutnej večere na stole nechýbali ani tvarohové koláčiky či škvarkové pagáče, ktoré nám opäť štedro poskytol p. Maslen z Hronského Beňadika. Spestrením veselého večera bola bohatá tombola a nám nezostáva nič iné, len poďakovať sa všetkým jej sponzorom, ako aj všetkým zabávajúcim sa za jej zakúpenie. Záverom sa chceme poďakovať manželom Konečným, DJ Uhreckému a všetkým, ktorí neváhali a prijali naše pozvanie. Neustále plný parket bol len dôkazom toho, že sa všetci výborne bavili. Tešíme sa na ďalšie vydarené stretnutia!

SPONZORI: p. Volentierová, Elektro Svetík, p. Polcová – FARBY – LAKY - DROGÉRIA, Lekárň Dr. Max, Orange, In-móda, Knauf Insulation, TRISTONE, p. Janka Frölichová, Vodný raj Vyhne, p. Čunderlíková, Belúchová – Trend, p. Psoťková, p. Kasan, p. Holá - Valery, p. Vaneková - Kvety, p. Pacheroová - Dafné, p. Ďatková - FOTO, p. Drgoňová - Kvety, p. Kamodyová – KAMOVIN, p. Tomíková, p. Kováčová, p. Lamprechtová – Avon, COOP Jednota, p. Lukáčová – SPODNÁ BIELIZEŇ, p. Benčová, PROFI SAFETY, p. Kvapil, p. Papánek.

PaedDr. Renáta Juhásová

Pôdne a záhradkárské pomysly

Jar sa pomaly, ale isto blíži k svojmu cieľu, keď sa dvestotísícová „armáda“ organizovaných záhradkárov poberie do svojich súkromných záhrad alebo na zaujaté políčka do záhradkárskych osád. Pre dobre zorganizovaných záhradkárov platí heslo „kto včas dáva, dvakrát dáva“. To platí dvojnásobne aj pre ostatných poľnohospodárov. Preto už v mesiaci január sa mnohí poberajú odkryť a urýchlene dať ovocným stromom a záhradám svoj punc stotočnej odbornej práce. O čo tu vlastne ide? O časove nutné práce súvisiace s pravidelnými rezmi, najmä na mladších stromoch, keď sú ich rastové letorasty výhonkov nových zakladajúcich korún najpoddanejšie k skráteniu. Ide tu o založenie nadzemných častí korún, a tým prispôsobenie hrúbky kmeňa. Skracujeme a nedopusťme, aby „hlava“ korunky mladého stromčeka nemala prirodzenú súdržnosť a váhu nadzemnej časti, najmä mladého stromka. Aj tu platí heslo: „Ohýbaj ma mamko, pokiaľ som len Janko. Keď už budem Jano, neohneš ma mamko“.

Na starších stromoch nad desať rokov robíme tzv. korunné prerezávky, ktorými vpúšťame slnečné svetlo do vnútra koruny. Ale pozor! Dajme si záležať hlavne na tvare korún a rezy laďme podľa druhu stromčeka. Hrušky skôr do pyramídového, jablone do okrúhleho, slivky, čerešne a marhule taktiež do polkruhového kotlovitého tvaru. Zachovajme pri tom stredný konár ako najvyšší oproti ostatným bočným výhonkom asi o 10 cm. Väčšie rany po rezoch dva-tri cm zatierame štepárskym voskom alebo stromovým balzomom, prípadne latexom. Čím je ovocný strom starší, tým má kratšie výhonky. Jeho ostatnú rastovú silu mu odoberá ovocie. Rezom dávame a podporujeme nielen pravidelnú rodivosť (aj pridávaním živín), ale najmä veľkosť a kvalitu ovocia. Ale pozor! Nevyhofme vnútorný obrast konárov od nasadených plodonosných púčikov. Nad 15-20 rokov sa už zameriame najmä na odstraňovanie tzv. vlkov. To sú výrastkové

hladké prúty výhonkov, ktoré sa ťažko zaraďujú a zbytočne odoberajú ovocnému stromu živiny.

Proti včasným jarným mrazom s tzv. poškodzovaním včasného pučania a celkovej vegetácie bojujeme tým, že zoškriabeme škrabkami z kmeňa mladších i starších stromov zaschnutú

kôru zvanú borka, za ktorou prezimuje veľké množstvo škodlivého hmyzu najmä vošiek, puklíc, mery jablonovej, pavúkov a zárodokov vajčiek škodlivého hmyzu. Predtým si pod korunu stromu vystelieme igelitové plachty. Na ne padá ničota škodcov ovocnín, ktoré na záver zhrnieme a spálime na ohni. Hneď za tým pristúpime k obieleniu kmeňov vápenným mliekom s prídavkom asi 2 – 3 dcl latexovej farby, ktorá drží belobu náteru dlhšie. Môžeme pridať do vedra aj 2 – 3 sáčky modrej skalice, ktorá hojí rany a dáva kmeňu nový, hladký rast kôry.

Biela farba nám zásadne odhaľuje predčasné pučanie listov a kvetov od 4-5°C. Tým si neraz zachránime v takýchto novodobých predčasných teplotách úrodu ovocia, ako sa to stáva najmä v posledných rokoch. Rezy poznáme podľa ich rastu takto: základný, výchovný a udržovací či presvetľovací.

V týchto časoch zimy dbajme aj na prikrmovanie zimného vtáctva, najmä sýkoriek, hýľov a iných druhov v záhradných chatkách i na drevených domčekoch zavesených na vrchnejších konároch ovocných stromov. Na nižšie konáre krmítka nevesajme, lebo mačky striehnu na každú jednu sýkorku. Tým si ich iba odpudíme z miesta činu. Sýkorky krmíme takmer naplno až do začiatku pučania vegetácie. Potom krmítka vezmeme, a tak naladíme sýkorky v podobe „biologického boja“ hľadať si potravu v ovocných škodcoch, ktoré sa prebúdzajú z jari od koreňových krčkov stromov. Pri oneskorenom reze pučiacich konárov odoberáme stromu aj živiny. Vrúbte odoberáme na jarné štepenie a preštepovanie nevhodnejších sort ovocia za lepšie, kvalitnejšie a úrodnejšie. Máme z čoho skvalitňovať svoje záhrady a ovocie, najmä preštepovaním „tŕňov“ plánok priamo v poli. Usilujme sa ich skvalitniť a zúrodniť natľok, že ich genetické atribúty spôsobia úplne zdravý rast stromov a ovocia, ktoré netreba chemicky takmer vôbec ošetrovať, čo je oproti „M“ typoch podpníkov vzrast k lepšiemu.

Vrúbte na jarné štepenie režeme vždy z južnej strany koruny mladšieho ovocného stromu, a to z koncov konárov. Zakladajme ich ponorením do mierne vlhkého piesku v tmavých pivniciach. Bez prístupu slnečného svitu, pri ktorom by nám mohli predčasne vypučať a naša práca s ujmaním by vyšla nazmar. Aspoň toľko pre dnešok. Nabudúce by som sa chcel zmieniť o pôdoznalectve, najmä v novobanskom choťári.

Jozef Blaha

Polícia známa - neznáma

Takýto je názov regionálnej výtvarnej súťaže zameranej na prácu polície a jej prevenciu. Súťaž vyhlásilo Osvetové stredisko v spolupráci s Okresným riaditeľstvom Policajného zboru v Žiari nad Hronom.

Aj žiaci I. stupňa ZŠ Jána Zemana sa zapojili do tejto výtvarnej súťaže. Mali výtvarníci voliť rôzne formy a výrazové prostriedky na zobrazenie práce policajných zložiek. Vo svojich prácach zobrazili nefahkú prácu PZ, prenasledovanie zločincov či dopravné situácie. Uvedomili si, že úlohou PZ je pomáhať slušným ľuďom, chrániť ich život, zdravie a majetok. V prácach žiakov sa vyskytlo ústredné heslo polície „Pomáhať a chrániť“.

Na ORPZ v Žiari nad Hronom sa konala výstava víťazných prác. Našu školu zastupovali žiačky Eliška Ditteová z 2.B, ktorá obsadila 1. miesto a Emka Hromádková z 2.B, ktorá získala Cenu kapitánky Ing. Silvie Filusovej. Okrem ocenenia bol pre deti pripravený zaujímavý program. Previedli ich cez jednotlivé oddelenia OOPZ v Žiari nad Hronom, mohli sa odfotiť na pasovom oddelení, vidieť, ako sa fotia osoby, ktoré páchajú trestnú činnosť aj s tabuľkou, ukázali, ako sa odoberajú otlaky z rúk, prstov, topánok pomocou zázračného prášku, ukázali prácu psovodov a psov pri zásahu a prehliadku policajného auta. Na záver si mohli urobiť pár fotografií s príslušníkmi PZ.

Krásnemu umiestneniu v regionálnom kole naším malým výtvarníčkam srdečne blahoželáme a tešíme sa z ich krásneho úspechu.

Zároveň sa chcem poďakovať RNDr. Jaroslavovi Hromádkovi za poskytnutú pomoc.

Mgr. Viera Beniaková

foto: RNDr. Jaroslav Hromádka

Náš spoluobčan

V roku 2016 som dostala od autora – spolužiaka Janka Tencera - malú knižôčku zbierky básní „Nikdy nie je neskoro“ a koncom minulého roka ďalšiu „Ako ten čas letí“. Bola som milo prekvapená, pretože nikdy by som nepovedala, že Janko je poézii taký oddaný.

Jeho básne sú písané zo srdca a ich obsah je blízky ľuďom. Sú to básne z jeho života, o ľuďoch, ktorých stretol, o miestach, ktoré navštívil.

Chcem mu touto cestou poďakovať za jeho pekné básne, za to, že vôbec si na mňa spomenul a daroval mi svoje dve zbierky básní a teším sa na tretiu, o ktorej mi povedal, že ju možno vydá v tomto roku. Vybrala som pre vás kratučký úryvok z jednej z jeho básní – „Ako ten čas letí“, podľa ktorej je pomenovaná aj jeho zbierka.

*Na záhrade popijeme podvečernú kávu,
robíme to pravidelne, nejde o oslavu.
Letný vánok prečesáva nám striebristé vlasy,
v staršom veku aj toto je určitý druh krásy.*

*Pre nás sú to vlastne teraz dosť významné chvíle,
na všetko, čo prežili sme, spomínať je milé.
Keď sa nad tým zamyslíme, ako ten čas letí,
že z tých našich malých detí sú dospelé deti.*

*Prebehlo to veľmi rýchlo, spomienky zostali,
aby sme na všetko v zdraví dlho spomínali.
Už sme dosť toho prežili, no želanie máme,
že tu ešte chceme zostať, tak s tým počítame.*

*V zrkadle sú sivé vlasy a aj podľa detí
teraz už vieme pochopiť, ako ten čas letí.*

Ďakujem Janko.

-np-

Spomienka na Ing. Štefana Panušku

*Spomienky nosíme so sebou a v sebe,
aby sme nezabudli, kto sme a kam patríme
a kto nám chýba a komu budeme raz chýbať my...*

Keď odchádza človek, prichádzajú spomienky. Aspoň symbolicky knám vracajú čas a blízkosť ľudí, ktorí z nášho života odišli.

12. decembra 2017 od nás odišiel náš spoluobčan Ing. Štefan Panuška. Bol to činorodý muž. Skoro 25 rokov pracoval vo funkcii riaditeľa bývalého Geologického prieskumu v Novej Bani. Celý čas sa usiloval tento podnik povzniesť, a tak pokračovať v banickej tradícii nášho mesta, ktorej vďačíme za svoju históriu a možno aj jeho založenie.

Pracoval v politických funkciách, bol poslancom okresného národného výboru. Oceňovali sme a aj dnes môžeme oceňovať jeho pomoc ako poslanca ONV i riaditeľa závodu pri plnení úloh národného výboru a pri zabezpečovaní ďalšieho rozvoja nášho mesta. Nezabúdaj ani na športovcov v meste, ku ktorým sa rád hlásil aj preto, že bol aktívnym športovcom.

Pre neho neexistoval hodinami vymedzený čas a keď bolo treba, zostával v práci oveľa dlhšie a pomáhal svojou odbornosťou riešiť technologické problémy.

Nezabúdaj ani na svoju rodinu – manželku a 4 deti, ktoré boli tiež jedným z inšpirujúcich faktorov pre vytváranie dobrých pracovných a životných podmienok.

Nemusel banovať za prežitými rokmi, pretože jeho práca bola hodná jeho života. Právom získal uznanie svojich spolupracovníkov, priateľov a známych. Dostal niekoľko štátnych i rezortných vyznamenaní.

Naplnil sa jeden ľudský život a zostáva iba spomienka...

Češ' jeho pamiatke!

-np-

POHOTOVOSTNÉ LEKÁRENSKÉ SLUŽBY v okrese Žarnovica

- 10. 2. 2018, 17. 2. 2018 a 24. 2. 2018 - Lekáreň VITAE, Nová Baňa (7:30 - 11:00, tel. č. 045/6856281); Lekáreň ALTHEA, Žarnovica (7:45 - 11:15, tel. č. 045/6813820); Lekáreň AQUA, Žarnovica (8:00 - 12:00, tel. č. 0948/130120); Lekáreň VALERIANA, Žarnovica (7:30 - 10:30, tel. č. 045/6812 120); Lekáreň BREZNICA, T. Breznica (8:00 - 17:00, tel. č. 045/ 6731 972)
- 11. 2. 2018 - Lekáreň Horná, Nová Baňa (9:00 - 12:00, tel. č. 045/6855 231)
- 11. 2. 2018 - Lekáreň Horná, Nová Baňa (9:00 - 12:00, tel. č. 045/6855 231)
- 25. 2. 2018 - Lekáreň VALERIANA, Žarnovica (7:30 - 12:00, tel. č. 045/6812 120);

Zubná pohotovosť

MUDr. Králik Ján, Lieskovská cesta 2298/4,
ZVOLEN tel.:045/5321288

Ordinačné hodiny

pondelok - piatok	15:30 – 18:00
sobota	8:00 – 13:00
nedela	8:00 – 13:00
Sviatky:	8:00 – 13:00

Obyvatelia mesta Nová Baňa a okolia spádovo pripadajú v rámci pohotovostných služieb u stomatológov MUDr. Králikovi zo Zvolena.

Memoriál Igora Nemca a Františka Tužinského

Klub športovej kynológie v Novej Bani sa počas svojej existencie potrápil už s množstvom problémov vrátane vlámaní, vandalizmu, vytopenia či úmyselného podpálenia. No rok 2016 bol pre klub najtragickejší. V priebehu pár týždňov ho nečakane navždy opustili dvaja jeho dlhoroční členovia Igor Nemec / 29. 11. 2016 / a František Tužinský / 24. 12. 2016 /. Obaja boli pre klub veľkým prínosom a svojou prítomnosťou vnášali do klubu radosť, smiech, ale aj cenné rady. Ich strata je pre nás nenahraditeľná.

Preto sme sa rozhodli na ich počesť a pamiatku zorganizovať memoriál. Ten sa konal v dňoch 9.-10. 12. 2017 v areáli KŠK Nová Baňa. Pôvodný zámer bol zorganizovať jednodenný pretek, ale pre veľký záujem prihlásených účastníkov sa pretek konal počas dvoch dní. V prvý deň sa súťažilo v kategórii ZM bez stôp a BH-SK bez druhej časti. Laikom určite tieto skratky nič nehovorí, takže pre vysvetlenie – v kategórii ZM psovodi so svojimi psami museli predviesť

Tu museli predviesť psovodi so svojimi psami svoju prácu v niekoľkých náročných disciplínach, ako je privolanie psa za pochodu, odloženie psa, aport voľný, skok vysoký, ovládateľnosť na vodidle, kladina nízka, štekanie psa, pokoj pri streľbe, ale aj odhalenie páchatela a jeho zaistenie, ochrana psovoda, hladké zadržanie či útok na psa. Vzhľadom na to, že pretek SVV1 je náročný na jeho vykonanie aj čas, v tento deň sa súťažilo len v tejto kategórii. V preteku SVV1 boli výsledky nasledovné – 1. miesto Jozef Lorinc, KK Úfany nad Žitavou, 2. miesto Zoltán Podobek, KK Abrahám a 3. miesto Zlatica Lorinczová, KK Hero. Počas preteku sa súťažiaci mohli občerstviť vynikajúcou kapustnicou, ktorú nám navaril Michal Tužinský.

Pri vyhodnocovaní preteku boli rozdané aj mnohé vedľajšie ocenenia, napríklad pre najstaršieho účastníka memoriálu či pre najsnaživejšieho pretekára. Po ukončení memoriálu sa pretekári stretli v družnej debata a vymieňali si svoje cenné skúsenosti.

Memoriál by sa nemohol uskutočniť bez výraznej podpory sponzorov. Hlavným sponzorom bola firma Zpolytanu SK, výrazne nám pomohli chovateľské stanice, firmy, ale aj jednotlivci a kynologické kluby z celého Slovenska. Z firiem a sponzorov z nášho regiónu zo srdca ďakujeme Coop Jednota, Michal Konečný Gastro-Nov, Poľovná spoločnosť mesta Nová Baňa, Salón pre psov N&B, Lekáreň Medea, AJS, Šport bar Brehy, Lukáš Tužinský, Nugget, Penzión Tajch, Jozef Barniak, Tatiana Budinská, Vladimír Čakloš, firma Doven, Martina Šniagerová, NFA Group a firma Besol, ktorá okrem finančnej pomoci zabezpečila aj odhnutie snehu z areálu KŠK. Veľké poďakovanie patrí aj celému organizačnému tímu, členom KŠK Nová Baňa a Tonyemu Šabíkovi za nezištnú pomoc pri realizácii memoriálu.

Pevne veríme, že z memoriálu sa stane tradícia a už teraz sa tešíme na ďalší ročník. Bohužiaľ, je to to jediné, čo môžeme pre našich milovaných priateľov, ktorí nás opustili, urobiť. Nikdy na vás nezabudneme Igor a Feri, v našich srdciach zostávate naveky. Česť vašej pamiatke.

Martina Jánošíková,
tajomník KŠK Nová Baňa

základné minimum poslušnosti, ako je privolanie psa, ovládateľnosť psa na vodidle, aport voľný, odloženie psa a napokon obranu a kategória BH-SK zahŕňala pokoj psa pri streľbe, privolanie psa, jeho ovládateľnosť, odloženie psa v ľahu za pochodu, dlhodobé odloženie psa a prechod psovoda so psom pomedzi skupinku neznámych osôb.

Síce bola sobota 9. decembra 2017 mrazivá, ale náš organizačný team už od 6.00 ráno chystal pre účastníkov preteku horúci čaj a občerstvenie

a zahrieval sa prácou. Prví pretekári začali prichádzať cca o 6.30 hod. Vzhľadom na to, že dni v decembri sú krátke, začali sme už skoro ráno. Memoriál Igora Nemca a Františka Tužinského sme začali krátkou spomienkou na našich zosnulých členov a ich pamiatku sme si uctili minútou ticha. Potom už pretek prebiehal podľa plánu. V kategórii ZM bez stôp boli výsledky nasledovné – 1. miesto Peter Beták, MKK Alekšince, 2. miesto Lenka Horniaková, KK Lučenec a 3. miesto Anton Šabík, KK Hero, KK Nová Baňa. V kategórii BH-SK získala 1. miesto Petra Ondrušová, KK Veľké Bielice, 2. miesto Boris Ďurček, KŠK Tekovská Breznica a 3. miesto Anna Obžerová, Klub výchovy psov Kety. Počas preteku sa o výborný guláš postarali Vladimír Tužinský a Ján Oslanec.

Skoro ráno sme začali aj v nedeľu 10. decembra 2017. V tento deň bol na programe pretek SVV1.

Za Antonom Polcerom...

Začiatkom roka sa po Novej Bani rozniesla smutná správa, že v nedeľných 68 rokoch zomrel Anton Polcer, ktorý bol bytostne spojený s minulosťou a súčasnosťou novobanského futbalu.

Jeho celoživotnou láskou totiž, popri svojej rodine a práci, bol novobanský futbal. Už v mladom veku začal hrať za dorastenecké mužstvo Novej Bane, s ktorým v roku 1967 postúpil do oblastného majstrovstva.

Pokračoval v mužstve dospelých, kde bol spoľahlivým a obetavým hráčom na každom poste, kde to bolo pre mužstvo potrebné. (Je pamätné, že v rozhodujúcom zápase o postup do I. A triedy v roku 1985 v Krupine musel ísť chytať do brány.)

Tréneri sa menili (Jozef Král, Ján Kršák, Dušan Krause, Jozef Benč, Marek Konečný), ale Tonko zostal verný novobanskému futbalu v lepších aj horších časoch do vysokého veku. Po skončení aktívnej činnosti hráča pôsobil ako vedúci mužstva dorastencov, ako aj mužstva dospelých. Bol aktívnym členom mužstva internacionálov založených v roku 1986.

So svojou manželkou dlhé roky pôsobili ako správcovia (hospodári) na futbalovom štadióne, kde, okrem starosti o dve futbalové ihriská (trávnaté a vtedy ešte škvárové), sa vzorne starali o výstroj a vybavenie jednotlivých mužstiev Novej Bane.

V poslednom období sa vyskytol problém s obsadením funkcie vedúceho mužstva dospelých pôsobiacich v 3. lige, čo znamená cestovať na zápasy po celom bystrickom a žilinskom kraji, od Kysúc, Oravy, Liptova až po Gemer a každú druhú nedeľu stráviť v autobuse s mužstvom, precestovať stovky kilometrov, odísť z domu na obed a vrátiť sa domov v neskorých večerných (až nočných) hodinách.

Tonko napriek podlomenému zdraviu prosbu neodmietol a až do svojej smrti vykonával funkciu vedúceho mužstva dospelých. Takýchto "srdciarov", akým bol Tonko Polcer, by potreboval novobanský (ale aj slovenský) šport čo najviac. V jeho osobe stráca novobanská futbalová verejnosť bývalého dlhoročného futbalistu, obetavého funkcionára a zariadeného fanúšika.

Česť jeho pamiatke!

Ing. Ladislav Šánta, za výbor MFK Nová Baňa

RIADKOVÁ INZERCIA

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

NARODILI SA

Nina Horniaková
Dominik Kočalka
Timotej Suchý
Eliška Balážová
Erik Šarkózi

OPUSTILI NÁS

Ján Barbora	65 rokov
Anton Polcer	66 rokov
Tomáš Petráš	32 rokov
Ferdinand Kovács	81 rokov
Ema Nemcová	84 rokov
Milan Ziman	60 rokov
Mgr. Jolana Tencerová	77 rokov
Rozália Lenartová	82 rokov

MO SRZ v Novej Bani slávi deväťdesiatku

Prvý rybársky spolok v novobanskom regióne bol založený 24 nadšencami 19. novembra 1927 v Hronskom Sv. Beňadiku. Viedol ich prednosta železničnej stanice Jozef Somček. V roku 1932 boli obce Rudno nad Hronom, Tekovská Breznica, Psiare, Kozárovce, Orovnica, Hronský Sv. Beňadik pričlenené k Rybárskemu spolku v Novej Bani. Všeľudový charakter nadobudol po 2. svetovej vojne, kedy sa členská základňa rozrástla na 50 členov, ktorí si vybudovali vlastný rybník v rokoch 1947 – 1950. Vodná nádrž Tajch dodnes slúži na chov a lov rýb. Tajch a jeho okolie sa stali obľúbeným športovo – rekreačným útočiskom Novobancov, chatárov i turistov počas celého roka.

V roku 1960 sa rybársky spolok premenoval na Miestnu organizáciu SRZ v Novej Bani. Činorodí členovia výboru L. Ditte, J. Kvapil, V. Lipták, T. Uhlík, P. Melek, J. Ditte, F. Gajdoš, P. Lamprecht, J. Spurný, L. Pročka v 60. – 70. rokoch svojpomocne postavili Rybársky dom. Organizácia si vychovala reprezentantov športového rybárstva. Pozoruhodným rokom histórie MO SRZ bol rok 1997, kedy sa stali usporiadateľom V. Majstrovstiev sveta v love pstruhov na tečúcej vode. Pretekári Talianska, Maďarska, Slovinska, Francúzska, Rakúska, Bulharska, San Marina a Slovenska lovili v brežsko – novobanskom úseku Hrona, podporovaní nadšenými divákmi. Striebro Slovákov a 5. miesto domáceho pretekára J. Tencera, ako i spokojnosť hostí, boli úspechom organizačného úsilia výboru a jej členov. Pohronská únia, ktorá zastrešuje všetky rybárske organizácie na strednom toku Hrona, t.j. Nová Baňa, Žarnovica, Žiar nad Hronom, Zvolen, Banská Bystrica, Banská Štiavnica, Krupina, bola založená v roku 2005. O dva roky pristúpil V. Krtíš. Delegáti sa pravidelne stretávajú, aby spoločne

riešili problematické témy súvisiace s výstavbou malých vodných elektrární na Hrone, s ochranou toku a prirodzeného biotopu, fauny a flóry, čistého a bezpečného prostredia stredného toku Hrona. Združenie sa spolupodieľa na zarybňovaní, plnení plánu hospodárenia, ochrany rýb a rybárskeho práva v revíroch. Vzájomne hostujú na pretekoch a usporadúvaných akciách, koordinujú záujmovú výchovu detí a mládeže k rybárstvu formou krúžkov a pretekov. V roku 2017 bola MO SRZ v Novej Bani predsedajúcou organizáciou Pohronskej únie.

Otváracie preteky sezóny v love rýb dospelých a detí začínajú už 25. rok v máji na Tajchu. Množstvo divákov regiónu, všetkých vekových kategórií, prichádza podporiť svojím záujmom pretekárov. Výbor MO SRZ pripravuje rybie špeciality a občerstvenie, ktoré vždy v prírodnom prostredí Tajchu výnimočne chutí.

Členovia J. Ďurček, H. Pohronský, M. Lisičan, B. Hudec, M. Kasan, I. Lahký, R. Ditte, A. Šimonek, P. Lisičan MO SRZ reprezentovali v období 1996 – 2008 v I. a II. lige na pretekoch v love rýb udicou. Ligové družstvo viedol R. Lisičan. Reprezentačné družstvo LRÚ – plávaná viedol I. Michalovský. Pod záštitou miestnej organizácie sa od r. 1979 – 1999 konali rybárske preteky pod názvom Memoriál Petra Meleka. Podľa pravidiel CIPS sa konali rybárske preteky O pohár primátora mesta Nová Baňa do roku 2009. Na počesť zosnulého člena MO SRZ, reprezentanta ČSSR a SR v LRU – plávaná, preteky od roku 2009 nesú jeho meno – Memoriál Ruda Lisičana.

V roku 2016 sa do súťaží zapojilo aj nové družstvo v LRÚ - mucha. Od roku 2018 sa zapojí do súťaží aj novozaložené družstvo feedristov.

Osemčlenný výbor a vyše 400 – člennú základňu, vrátane detí a mládeže vedú predseda Ing. Imrich Lasab, podpredseda Henrich Pohronský, tajomník a kronikár Mgr. Pavol Lipták a hospodár Jozef Ďurček. Organizácii sa darí už 90 rokov úspešne dodržiavať zákon a vyhlášku výkonu rybárskeho práva, podporovať deti a mládež a reprezentovať svoju MO SRZ Nová Baňa.

Do poslednej jubilejnej dekády – storočnice, prajeme všetkým členom, výboru a priateľom MO SRZ Nová Baňa veľa zdravia, úspechov a medailové úlovky!

Mgr. Mária Liptáková

Otváracie preteky - deti - vodná nádrž Tajch

Otváracie preteky vodná nádrž Tajch

Memoriál Ruda Lisičana

Stolný tenis – výsledky

3. liga muží

Nová Baňa „A“ – Komárno 9:9, body Papánek 4, Mišík 3, Harmady a Zigo 1
Nová Baňa „A“ – Šurany 11:7, body Kršiak, Repiský 4,5, Papánek 2

4. liga muží

Nová Baňa „B“ – Levice „B“ 5:13, body Repiský 2, Mišík a Budinský 1 wo 1
Nová Baňa „B“ – Močenok 5:13, body Kršiak 3, Repiský 2

5. liga muží

Nová Baňa „C“ – Hont. Trst'any „D“ 7:11, body Holub 3,5, Müllerová 2,5, Papánek 1

Slovenský pohár staršieho žiactva

Chlapci mali turnaj v Čadci. Darilo sa Danovi Budinskému, ktorý obsadil piate miesto. Vyhral Adam Klajber z Košíc. Dievčatá hrali v Ružomberku. Aj tu sa darilo našim dievčatám. Eliška Štullerová obsadila piate miesto a Ema Müllerová 13. - 14. miesto. Vyhrala Karkušová Daniela / Nitra/.

Slovenský pohár dorastencov

Turnaj sa konal v Bratislave. Z nášho klubu sa ho zúčastnil Martin Papánek, ktorý obsadil 25. - 32. miesto a Daniel Budinský. Tomu sa nedarilo a nepostúpil do hlavnej súťaže. Zvítazil Jakub Zelinka z Košíc.

Hungarian Mini Cadet Open – Budapešť

Medzinárodných Majstrovstiev Maďarska mladšieho žiactva sa zúčastnilo aj naše družstvo v zložení Eliška Štullerová a Ema Müllerová. V súťaži družstiev obsadili veľmi pekné 5. - 8. miesto, keď vo štvrtfinále podľahli neskorším víťazkám TTV Hessischer I. / Nemecko/. Vo dvojhrách sa darilo viac Eliške Štullerovej, ktorá obsadila 9. - 16. miesto. Ema Müllerová nepostúpila do hlavnej súťaže.

Regionálny turnaj mladšieho žiactva

Tretí turnaj sa konal v Nových Zámkoch. Darilo sa našim dievčatám. Eliška Štullerová zvíťazila a Ema Müllerová obsadila štvrté miesto. Peter Papánek a Tobias Kováč obsadili 9. - 16. miesto.

Jozef Antal

Ďalšie úspechy Milana Staňa

Milan Staňo sa zúčastnil na bežeckých podujatiach v kategórii nad 60 rokov a umiestnil sa nasledovne:

- 11. december 2017 – Šamorín – 6280 m – 1. miesto
- 30. december 2017 – Župkov – 6220 m – 5. miesto
- 31. december 2017 – Nitra – 3860 m – 2. miesto
- 6. január 2018 – Kolárovo – 21,1 km – 1. miesto

Zo života Zboru pre občianske záležitosti človek človeku

Naša obradná sieň sa dňa 20. januára 2018 rozžiarila detskými očkami. Boli pozvaní rodičia s detičkami narodenými v roku 2017, aby sa oficiálne prijali do života medzi občanov nášho starobylého mesta. Detský džavot a príjemná atmosféra sa rozľahla celou sieňou.

K prítomným rodičom a novým občanom sa príchovorila viceprimátorka mesta pani Natália Pinková. Vo svojom príhovore popriala detičkám otvorenú náruč sveta, nech rozkvitajú zdravím, múdrosťou a láskou. Nech vo svojom živote objavia také ľudské hodnoty, ktoré z nich urobia šťastných a ušľachtilých ľudí. Rodičom popriala veľa trepezlivosti, zdravia a sily pri ich výchove. Nech láska, ktorú vkladajú do detí sa im po čase vráti.

Zpozácii pripravili aj slávnosť pre jubilantov, ktorí sa v poslednom štvrtroku 2017 dožili pekného životného jubilea 75 rokov. Viceprimátorka jubilantom z celého srdca popriala, nech ich počas jesene života sprevádza len zdravie, pohoda, teplé ľudské slovo, láskavý pohľad, či pohladenie. Nech sú v blízkosti nich len šľachetní ľudia, lebo krása, cit a vznešenosť šľachtia človeka.

*„Pri jubileách sa nevyhneme spomienkam.
Spomienky ožívajú, vy uvažujete o svojom živote
a hodnotíte svoju životnú cestu.
A život je láska človeka k človeku,
nič nemôže zmeniť jej silu odvekú...“*

Lubica Hanáková
foto: Mgr. Andrea Šipikalová

Výhru si vymaľovala trojročná Karolínka

V poslednom decembrovom čísle Novobanských novín sme vyhlásili súťaž, kde detičky mali vymaľovať obrázok a priniesť ho sem k nám, do Informačného centra. Sme veľmi radi, že sa zapojilo takmer 20 detí. Šťastie pri žrebovaní mala len trojročná Karolínka

Brodzianska. Karolínka si prišla víťaznú cenu vyzdvihnúť so svojou maminou, kde jej cenu odovzdala viceprimátorka mesta a zároveň členka redakčnej rady Natália Pinková. Ďakujem pani Pinkovej za ochotu a príspevanie do ceny veľmi peknou detskou knižkou. Karolínke gratulujeme a veríme, že jej výhra urobila radosť.

Mgr. Andrea Šipikalová

Technické služby informujú...

Technické služby mesta Nová Baňa oznamujú, že zber BIOLOGICKY ROZLOŽITEĽNÉHO ODPADU bude realizovaný 6. apríla 2018 (nahlásiť je potrebné najneskôr do 3. apríla 2018 na tel. č.: 045/6856 003) a 8. októbra 2018 (nahlásiť je potrebné najneskôr do 3. októbra 2018 na tel. č.: 045/6856 003), pričom zber bude prebiehať tak, ako v minulosti a nepodlieha vrecovanému zberu.

Aktualizovaný Kalendár zberu triedeného odpadu na rok 2018 spolu s rozpisom náhradných termínov zberu ZKO počas sviatkov v roku 2018 si môžete prísť zdarma vyzdvihnúť do Informačného alebo do Klientskeho centra v Novej Bani. Viac informácií o BIOLOGICKY ROZLOŽITEĽNOM ODPADE nájdete aj na webovej stránke mesta Nová Baňa v rubrike Život v meste.

Náhradné termíny zberu ZKO počas sviatkov v r.2018 :

Názov sviatku :	Plánovaný termín zberu :	Náhradný termín zberu :
Nový rok	01.01. - Po	02.01. - Ut
Veľký piatok	30.03. - Pi	29.03. - Št
Veľkonočný pondelok	02.04. - Po	03.04. - Ut
Sviatok práce	01.05. - Ut	02.05. - St
Deň víťazstva nad fašizmom	08.05. - Ut	09.05. - St
Sviatok svätého Cyrila a Metoda	05.07. - Št	04.07. - St
Sviatok všetkých svätých	01.11. - Št	31.10. - St
Štedrý deň	24.12. - Po	zber nevykonávame
Prvý sviatok vianočný	25.12. - Ut	zber nevykonávame
Druhý sviatok vianočný	26.12. - St	zber nevykonávame

Na besede s Novobančanom Petrom Kopernickým sa pokrstila kniha

Novobančan Peter Kopernický sa netají tým, že jeho vášňou je banícka história nášho mesta. Popri deťoch, manželke a zamestnaní sa pustil do neľahkého boja, ktorý mal úspešný koniec – knihu *Atmosférický stroj* Isaaca Pottera, ktorú si už od januára môžete zakúpiť v Informačnom centre. Knihu vydalo Mesto Nová Baňa a zhotoviteľom bol práve Peter Kopernický. Jej krst sa uskutočnil 31. januára 2018 v zasadačke Mestského úradu. Celým podujatím nás sprevádzala Bc. Alena Jobbová. Postu krstného otca sa zhostil historik Mgr. Peter Konečný. K prítomným sa okrem autora knihy prihovril aj primátor mesta Mgr. Ján Havran a predseda Novobanského baníckeho spolku Zoltán Vén. Po krste nasledovala prezentácia a beseda spojená s diskusiou. Krst obohatil piesňami zmiešaný spevácky zbor Cantus Monte Regis. Ak vás zaujíma, prečo sa Peter Kopernický tak oddane pustil do písania knihy, neváhajte čítať ďalej.

informačná tabuľa o atmosférickom stroji. Za pár dní na to, sa konala v našom Pohronskom múzeu nočná prehliadka a ja som sa zastavil pri makete Potterovho stroja, kde som si vypočul výklad o stavbe. Jednoducho

Odkedy sa zaujímate o históriu Potterovho stroja a čo Vás k tomu priviedlo?

Vyrastal som na novobanskom vidieku. Od malička som mal rád naše zvyky, obyčaje, tradície. Vždy som sa tešil na naše rodinné stretnutia u nás, u strýkov či u starých rodičov. Pri oslavách, sviatkoch alebo pri sezónnych prácach sa stretávala rodina pri spoločnom stole a naša najstaršia generácia rada mulatovala o tom, ako sa žilo kedysi. Miloval som tie ich spomienky. Tak veľmi som túžil prežiť ich bosonohé detstvo. A keď začali spomínať rôzne bájky, povere alebo o našom starom baníctve, to som už ani nedýchal. Bolo to pre mňa veľké tajomno, ktoré ma sprevádzalo až do dospelosti. A tak to bolo aj s atmosférickým strojom Isaaca Pottera.

Odkiaľ ste čerpali informácie?

Informácie o ňom boli medzi našimi ľuďmi takmer úplne zabudnuté. Bola to možno určitá súhra náhod, keď som sa raz vracal domov po novootvorenej dielni a pred našim mestom ma vítala

som sa tým tak nadchol, že ešte v tej noci som bol na Althandli, na mieste stavby. Nevieť prečo, skrátka som sa potreboval dotknúť toho miesta. Predstavoval som si stroj, ako vyfukuje paru a jeho pohyblivé časti vírjú do tichej noci. Okolo pobežoval nespokojný Potter s akýmsi výkresom... Za pár dní som s pani Hvojniovou prelístoval celú muzeálnu knižnicu. Potom prišiel na rad Štátny ústredný bankový archív v Banskej Štiavnici a neskôr aj Štátny archív vo Viedni. Pátral som v knižniciach i na internete. Všetky nové informácie a poznatky som zapisoval, vsúval, prehádzoval a skladačka pomaly dostávala svoju podobu. Neskôr som si začal predstavovať, že raz z toho možno bude knižná publikácia, hoci úplne malá. Ale povie všetkým, že v minulosti sem prišiel niekto, kto svojou šikovnosťou či vynálezom preslávil toto malé banské mestečko. A ten niekto predsa nemôže len tak odísť do zabudnutia...

Narazili ste pri zhŕňaní informácií na niečo, čo Vás

prekvapilo?

Najviac ma prekvapila informácia, ktorú zaznamenal francúzsky filozof barón Montesquieu, ktorý navštívil naše mesto, aby si prezrel atmosférický stroj. Najväčšie škody na stroji spôsobuje okolité obyvateľstvo. Hlavne tí, čo prenajímajú kone ku gáplom, ako aj tí, čo zabezpečujú krmivo či materiál na údržbu, podobne ako aj tí, ktorí ju vykonávajú. Títo všetci jednotlivci chránia svoje záujmy a boja sa, že ich stroj pripraví o živobytie. Potter bol teda prinútený dať svoj stroj strážiť. Túto informáciu mal určite priamo od Isaaca Pottera a svedčí o tom, že naši predkovia sa "anglickému stroju", ako ho vtedy miestny ľudia nazývali, až tak netešili.

Kedy sa zrodila myšlienka na napísanie publikácie?

V mojej zbierke mám 175 kópií archívnych dokumentov, viazucich sa ku stavbe atmosférických strojov v našom meste a v Štiavnických Baniach, kam neskôr Isaac Potter odišiel. Myšlienka zostaviť

knižnú podobu z textov, ktoré som ponachádzal v knižniciach od našich historikov a z vlastných bádání v archívoch sa rodila postupne, ako som už napísal, že skladačka nadobúdala svoju finálnu podobu.

S akými ohlasmi na knihu sa stretávate?

S ohlasmi na knihu som zatiaľ veľmi milo prekvapený. Naozaj som nečakal, že toľkých našich ľudí zaujíma v dnešnom uponáhľanom a modernom svete naša minulosť.

Máte nejaké plány, čo sa týka Potterovho stroja, aj do budúcnosti?

Hovorí sa, že s jedlom rastie chuť. Samozrejme že plány do budúcnosti mám, veď naša história je tak bohatá na udalosti, že by bola škoda mlčať. Nechcem však predbiehať udalosti, teším sa, keď vo svojom srdci cítim, že to čo robím prináša radosť aj ostatným. Napíňa ma to a chcem za dejiny tohto kráľovského a banského mesta bojovať v mene Božom aj naďalej.

Mgr. Andrea Šipikalová

Evidenčné číslo: EV 3384/09. ISSN: 1338-7928. Vydáva: Mesto Nová Baňa, Nám. slobody č. 1, 968 01 Nová Baňa, zastúpené: Mgr. Jánom Havranom, primátorom mesta. IČO: 00 320 897. Toto číslo vyšlo v náklade 1 000 ks. Adresa redakcie: Námestie slobody 1, 968 01 Nová Baňa. Tel./fax: 045/67 82 881, e-mail: noviny@novabana.sk, web: www.novabana.sk. Vedúca redaktorka: Mgr. Andrea Šipikalová, tel.: 045/67 82 881. Redakčná rada: Natália Pinková, Peter Forgáč, Katarína Štrbová, Mgr. Alica Bindová, Ing. Július Uhrecký, PhDr. Lenka Bieliková, Mgr. Andrea Šipikalová. Jazyková úprava: Mgr. Michaela Budinská Grafická úprava: Bc. Ján Ďurovský. Tlač: Peter Beťko - CRO-MAGS, M. R. Štefánika 672/44, 968 01 Nová Baňa tel.: 045/68 50 238. Za obsahovú správnosť príspevku zodpovedá autor! Názory redakcie nemusia byť vždy totožné s názormi pisateľov! Redakcia si vyhradzuje právo výberu a úpravy príspevkov! Textové príspevky nevraciam! Redakčná uzávierka: 25. v mesiaci.